

**MOR
SALKIM
KADIN
DAYANIŞMA
DERNEĞİ**

Mart 2018

Yazarlar

İclay Polat, Dilek Üzümcüler, Burcu Üzümcüler

Grafik

Emin Türker Dolgun, İclay Polat

Mor Salkım

Kadın Dayanışma Derneği

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği

Konak Mahallesi Seçkin Sokak No:23/1

16110 Nilüfer/BURSA

GSM: 0531 0338844 Fax: 0 224 4519920

morsalkimdernegi@hotmail.com

www.morsalkim.org

SivilDüşün
AB Programı

"Bu kitap Sivil Düşün AB Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğinin sorumluluğu tamamiyle Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği'ne aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır."

İÇİNDEKİLER

I.BÖLÜM: Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği Kuruluşu

Mor Salkım Üye Profili

Mor Salkım Kadın Dayanışması

Mor Salkım Çalışma Alanları

Mor Salkım Üye Olduğu Platform Ve Birlikler

Mor Salkım Stratejik Plan

Mor Salkım Hizmet Verdiği Hedef Kitle

Mor Salkım Stajyerler

Mor Salkım Ve Yerel Yönetimler

Mor Salkım Ve Kamu Kurumları

Mor Salkım Ve Özel Sektör

Mor Salkım Dernek İçi Eğitimler

Mor Salkım Eğitim Modülleri

Mor Salkım Ve Ulusal Kamu Kurumları

Mor Salkım Ve Dilek Ağacı

Mor Salkım Kısa Film

Mor Salkım Ve Medya

Mor Salkım Ve Kampanyalar

Mor Salkım Projeler

Mor Salkım Farkındalık Çalışmaları

Mor Salkım Ödüller

Mor Salkım Uluslararası Deneyimler

II.BÖLÜM: Mor Salkım 7/24 Şiddet Hattı

Mor Salkım 7/24 Şiddet Hattı çalışma şekli ve verileri

III.BÖLÜM: Mor Salkım Kadın Dayanışma Merkezi

Danışan verileri

Başvuranları yaş ortalaması

Şiddet uygulayanları

Şiddet Biçimi

Eğitim Durumu

Ekonomik Durumu

Verilen Destekler

Görüşme Şekli

Göç, Mülteci verileri

Trans Kadınların verileri

Dayanışma Merkezine Ulaşma

Şiddet Gösteren ile İlişki Durumları

İlişki Süreleri

Destekler

Çocukları bahane ederek kadına şiddet uyguluyorlar

Hukuksal Destek Verileri

Ev Kurmaları için Verilen Destekler

Yönlendirilen Kurumlar

Güçlendirme Etkinlikleri

İstihdam ve Ekonomik Güçlendirme

Kadın Çalışmaları ve Dayanışma

Yönlendirme ve Bilgilendirme

IV.BÖLÜM: Hukuki Düzenlemeler, Uygulamalar ve Deneyimler

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede yasalarımız ve Sözleşmelerimiz

Uygulamalar ve Deneyimlerimiz

V.BÖLÜM: Ulusal ve Uluslar arası Politikalar

VI.BÖLÜM: Türkiye'de 2017 Şiddet Verileri

2017 Şiddet Verileri (Bianet Erkek Şiddeti Çetelesi)

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği Verileri

(20 Nisan 2012-31 Aralık 2017)

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği Verileri

(20 Nisan 2012-31 Aralık 2017)

MOR SALKIM KADIN DAYANIŞMA DERNEĞİ

MOR SALKIM KADIN DAYANIŞMA DERNEĞİ KURULUŞU

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında Bursa yerelinde 2012 yılında kurulan dernek bağımsız kadın danışma merkezi hizmeti vermektedir.

Derneğin profesyonel olarak ücretli çalışanı yoktur ve derneğin tüm çalışmaları gönüllülük esası ile yürütülmektedir.

MOR SALKIM ÜYE PROFİLİ

Dernek üyeleri psikolog, sosyolog, sosyal hizmet çalışanları, avukatlar, özel sektör yönetici, öğretmen, üniversite öğrencileri, belediye ve kamu kurum çalışanlarından ve konusunda uzman kadın hakları aktivistlerinden oluşmaktadır.

Üniversite psikoloji, sosyoloji, sosyal hizmet ve psikolojik danışmanlık alanlarında öğrencilerden oluşan Mor Salkım Gençlik Gurubu 2015 yılında oluşturulmuştur.

Üniversitede akademik çalışmalar yapan öğrenci ve akademisyenlerin tez ve çalışmalarına destek verme hedefli Mor Salkım Akademi Birimi kurulmuştur.

Dernek kayıtlı 26 üyesi bulunmaktadır. Dernek en az 6 ay gönüllü olarak ekibe dâhil olan ve tüm iç eğitimleri alan kişiler üye olabilmektedir. Çünkü dernek çalışmaları gizlilik arz eden (sığınma evinde kalan ve ayrılan, kimlik numaraları değiştirilmiş, koruma kararı olan kadın ve çocuklar) kişilere hizmet vermektedir. Derneğin farkındalık ve halka açık etkinliklerine destek sağlayan 100 kişiye yakın gönüllü grubu mevcuttur.

AYRIMA KARŞIYIZ, BİZ BURADAYIZ!

‘Kadın varsa yaşam vardır’ diye yüreklerinden gelen sesi durduramayan, haksızlığa, adaletsizliğe, eşitsizliğe göz yumamayan bir grup kadın geldi bir araya. Güçlerini, yürekleri ile bir araya getirmiş, yüzyıllardır var olan kadının insan hakları mücadelesinden alan kadınlar bir arada yürürken ‘hak’ demek ‘eşitlik’ demek hiyerarşiden uzak birlikte var olmak demektir dediler. Sesimizi diğer kız kardeşlerimizle nasıl birleştirebiliriz sorusunun cevabını tek yürekte toplanmak için ‘Mor Salkım’da buldular ve seslerini yükselttiler. Her mevsimde, karın ayazın soğğun yamaçlarında, kurağın kavurduğu zorlu şartlarda kadının hayatta hallerini simgeleyen ve tam bir sarmaşık gibi yol arkadaşlığının adı olan ve kadın mücadelesini simgeleyen Mor Salkım birleştirmek için doğru isimdi. 2012 yılının Nisan ayında tam Mor Salkım sokaklarda, yaşama ve özgürlüğe merhaba derken Bursa ilinde tek bağımsız kadın danışma merkezi tam da bu yol arkadaşlığından doğdu. 7 gün

24 saat bağışçıların destekçilerin katkıları ile gönüllülük esası ile hizmet veren Mor Salkım şiddet hattı birçok kadının haykıran sesi oldu. Şiddet gören kadın ve çocukların yaşam buldukları, dayanıştıkları ve şiddete susmayalım diye haykırdıkları umut olmaya açılan bir kapı MOR SALKIM.

Mor Salkım kadın dayanışma derneği ve danışma merkezi ne yapar? Kadınların ve özellikle kız çocuklarının güçlenmesi eşit yaşam haklarına eşit fırsatlara sahip olabilmesi için mahalle mahalle çalışma yapar yılmadan. Kamu kurumları, sivil toplum örgütleri, yerel yönetimler ve özel sektör ile çalışır ve farkındalık çalışmaları ile birçok kişiye ulaşır. Şiddete sessiz kalınmaması gerektiğine, istismara tacize tecavüze göz yumulmaması gerektiğini yorulmadan, bıkmadan usanmadan anlatır. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin yaygınlaştırılması zihniyet değişimi sağlamak için projeleri ile ses getirir. Özel sektörde toplumsal cinsiyet eşitliği temel alan çalışmaların ve şirket politikalarının oluşturulmasında destek sağlar. 'Herkesin bir hikayesi var', 'Erkek diliyle şiddeti konuşuyoruz' 'Mor iz'' Kadın sağlığı' 'kadın ve cinsellik''anne baba okulları' eğitim ve farkındalık çalışmalarının bir kısmını oluşturur. Çocuk yaşta evlilikler alanında sahada çalışma yapar, eğitici eğitimi yapar ve bilinçlendirmek için daha fazla kitleye ulaşmaya çalışır ve bir taraftan politika üretir. Kadının insan haklarına ve eşit yaşama ulaşması için Türkiye'de birçok platformda söz sahibi olduğu gibi Avrupa Kadın Lobisi üyesi olması ile uluslararası alanda yer alır.

Şiddet gören kadının gecenin bir yarısı imdat çılgılığı ile ulaştığı günün bir saatinde artık şiddete dur demek istiyorum diyerek durağı oldu ve olacak Mor Salkım kadın danışma merkezi. Hukuki ve psikolojik destek ve yönlendirmenin yanı sıra, kadının mücadelesinde her safhada yanındadır. Kadının ve var ise çocukları ile yeni yaşamını kurması, hukuki süreci, psikolojik desteği ve en önemlisi iş yaşamına katılması ile kendi geçimini sağlayarak şiddet uygulayan erkeğe ya da 'çocuğunu bırak öyle gel' diyen ailesine geri dönmek zorunda kalmaz. Mor Salkım kadın danışma merkezi ve şiddet hattı ile 2012 Nisan kuruluşu itibariyle tamamen gönüllüleri ve bağışçıların desteği ile ayakta durmaya çalışmaktadır ve 4 bin 749 kadın ve 2 bin 374 çocuğun yaşamında bir araya geldiği ve şiddete dur dediği bir durak olmuştur.

Mor Salkım, kadınların eşit yaşam haklarına sahip olduğu, kız çocuklarının eğitim yaşamında var olduğu, kadın ve erkeğin işte eşitlik yaşadığı, cinsiyetinden dolayı kadınların ayrımcılığa uğrayıp hayatları ile bedeller ödemediği günlere ulaşabilmek için gönüllüleri ve destekçileri ile çalışmaya devam ediyor. 'Kadın varsa yaşam vardır' diyor. Sizlerde şiddete sessiz kalma! Diyorsanız ,haydi dayanışmaya!

7/24 Mor Salkım Şiddet Hattı 0 531 033 88 44

MOR SALKIM ÇALIŞMA ALANLARI

Faaliyet ve savunuculuk alanlarından bazıları; Erken yaşta ve zorla evlilikler, insan hakları, kadınların sosyal hayata katılımı, çocuk yaşta evlilikler, ensest,

taciz, tecavüz, kadına yönelik şiddetin ve aile içi şiddetin önlenmesi, ayrımcılıkla mücadele, Sığınaklar, ilk adım istasyonları, izleme ve da(ya)nışma merkezleri konusunda çalışma yaparak sayının artmasını sağlamak, mobbing (bezdiri), kadının karar alma mekanizmalarıdır.

MOR SALKIM ÜYE OLDUĞU PLATFORM VE BİRLİKLER

- Kadın Koalisyonu üyesi
- Bursa Valiliği şiddet önleme üst kurul ve teknik kurul üyesi (tek sivil toplum kuruluşu)
- Bursa ilinde Bursa Kadın Platformu ve Kadın Cinayetlerine Hayır platformu üyesi
- Ulusal düzeyde Türkiye kadın örgütlerinin bir araya geldiği platformlar
- Çocuk Gelinlere Hayır Ulusal Platformu
- İstanbul sözleşmesi grubu
- Uludağ Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi Danışma Kurulu üyesidir.
- (Ulusal ağ içerisinde kadın örgütleri ile ortak deklarasyonlar yayınlanmakta ve çalışmalar yapılmaktadır)
- UN Global Compact
- UN Global Compact Kadının Güçlenmesi Prensipleri
- UN Global Compact Kadının Güçlenmesi Prensipleri Alt Çalışma Grupları Üyesi (Proje ve Etkinlik, Eğitim ve Mentörlük, İzleme ve Değerlendirme)
- Avrupa Kadın Lobisi TK (Yönetim Kurulu Üyesi)
- GIRLS NOT BRIDES
- Sığınaklar Kurultayı Bileşeni
- Kadın Cinayetlerine Hayır Platformu
- Eşitiz Platformu İstanbul Sözleşmesi Grubu
- Kadın Kurultayı Platformu
- Cinsel Şiddete Hayır Platformu
- Kürtaj Haktır Platformu

MOR SALKIM STRATEJİK PLAN

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği kuruluşundan itibaren dernek üyeleri ile beraber 3 yıllık stratejik planını hazırlayan Bursa ilinde tek sivil toplum kuruluşudur. 2012 yılında kurulan Mor Salkım 3 yıllık planını tamamlayarak 2015 yılında revize çalışmasını tamamlamıştır.

Ayrıca Mor Salkım Tüm yerel yönetimlerin 5 yıl ara ile hazırladığı belediye stratejik planlarına öneri sunan ve önerilerinin de faaliyet ve hedefler içerisinde yer almasını başarı ile sağlayabilmiş tek sivil toplum kuruluşudur.

Kuruluşunda stratejik planında yer alan Mor Salkım patenti 2016 yılında alınmıştır ve marka olma yolunda çalışmalarına devam etmektedir.

MOR SALKIM HİZMET VERDİĞİ HEDEF KİTLE

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği;

Şiddet gören kadın ve çocuklara hizmet sağlamaktadır. Sığınma evinde mevcut kalan, sığınma evinden ayrılan ve hayatını kurmaya çalışan, şiddet gören ve şiddet hattına ulaşan tüm kadınlara destek sağlamaktadır.

Öncelikli olarak şiddet hattına gelen acil çağrılara sorunları çözümlemek amacı ile kurumlara yönlendirmeleri yapılmaktadır, kadın ve çocuklara gönüllü psikolog ve avukatlarla destek sağlanmaktadır. Sığınma evinden ayrılan ve kendine yaşam kurmaya çalışan kadınların ihtiyaçlarını karşılamının yanı sıra iş temini edilmesinde de destek sağlamaktadır. Kadın ve çocuklara güçlendirici çalışmalar yapmaktadır.

MOR SALKIM STAJYERLER

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği kuruluşundan itibaren ortalama aylık periyotlarda değişim programları ya da üniversiteleri ile anlaşma yaptığımız yabancı stajyerleri ve üniversiteleri konuk etmiştir. Almanya Kassel üniversitesi gençleri ve öğretim görevlilerini konuk etmiştir. İtalya, Fransa, Danimarka, Almanya, Mısır, Fas, Tunus, Polonya, Rusya ülkelerinden öğrenci stajyerler ile ortak çalışmalar yürütmüştür.

Mor Salkım Akademisinde verilen destek ve İstanbul Üniversitesi, Koç Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, ODTÜ, Uludağ Üniversitesi ile destek çalışmaları yapmaktadır.

MOR SALKIM VE YEREL YÖNETİMLER

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği Bursa ilinde tüm belediyelerle ortak projeler yürütmektedir. Projeleri hazırlayan ve ana sahibi olan Mor Salkım, çalışmalarını içerisinde yerel yönetim ve kamu işbirliğini dahil ederek Türkiye’de yeni adım atılan kamu-sivil toplum kuruluşu işbirliğini gerçekleştirmeyi hedeflemektedir. Yerel yönetimlerin stratejik planlarına öneri dosyaları hazırlayan Mor Salkım belediyelerin kadın ve çocuklar ile dezavantajlı bireylerine ait birimleri ile çalışmalar gerçekleştirmektedir. Özellikle çalışma alan konularında farkındalık sağlayacak aktivitelerde yerel yönetimler ile Bursa ilinde çalışmanın daha fazla ses getirmesini sağlamaktadır. Özellikle mahalle çalışmalarında yerel yönetimlerin logosunun yer alması halka yaklaşmakta veri toplamada çalışmayı kimi zamanlar kolaylaştırıcı rol oynamaktadır.

Yerel yönetimlerin proje içerisine dahil edildiği ve Mor Salkım tarafından yürütülen projeler;

Osmangazi Belediyesi ve Osmangazi Kent Konseyi ‘Kadınlar ne ister’

Büyükşehir Belediyesi ve Osmangazi Belediyesi ‘Şiddetsiz bir dünya’

Büyükşehir Belediyesi ‘Çocukluk Sobelendi, Gelinlik Giydirdi’

Büyükşehir Belediyesi, Nilüfer Belediyesi, Osmangazi Belediyesi ile ‘Bilinçlen Şiddeti Önle’ projelerin sadece birkaçıdır.

Nilüfer Belediyesi işbirliği ile sayısız sergi, farkındalık çalışması, toplantı, etkinlikler gerçekleştirilmiştir ve belediyelerin yürüttüğü Mor Salkımın destekçi yer aldığı çok sayıda proje mevcuttur.

MOR SALKIM VE KAMU KURUMLARI

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği kamu kurumu statüsünde yer alan Valilik, Aile ve sosyal politikalar il müdürlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polis, İl Müftülüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Kamu Hastaneler Birliği ve İl Sağlık Müdürlüğü gibi tüm kamu kurumları ile işbirlikleri ve ortak projeler yürütmektedir.

Bursa ilinde Valilik bünyesinde kurulan Şiddet önleme üst kurulunda kamu kurumları ile beraber yer alan Bakanlık tarafından onay verilen tek sivil toplum kuruluşu Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneğidir. Türkiye’de 49 ilde bulunan Bursa ilinin pilot il olduğu Aile ve sosyal politikalar İl Müdürlüğüne bağlı Şiddet önleme ve izleme merkezi ile koordinasyonlu çalışma yürütmektedir. İlde var olan tüm sığınma evleri ve Dayanışma Merkezleri sorumluları ile iletişim halindedir. Broşürleri belediyelere ait iki ve Valiliğe ait sığınma evleri ve ilk adım birimi ve şiddet önleme ve izleme merkezinde bulunmaktadır. Kadınlar istediklerinde Mor Salkım’a ulaşabilmektedirler.

MOR SALKIM VE ÖZEL SEKTÖR

Mor Salkım kadın dayanışma derneği özel sektör ile kadına yönelik ve aile içi şiddetle mücadele kapsamında anket, eğitim çalışmaları düzenlemekte ayrıca şiddet gören kadınların hizmet alabileceği protokol kapsamında işbirlikleri gerçekleştirmektedir. Çalışmalarında toplumsal cinsiyet eşitliğini temel alan Mor Salkım özel sektör işbirliğiyle üst düzey ve mavi yaka çalışanların bilinçlendirilmesi ve farkındalık sağlanması adına projeler oluşturmaktadır.

Mor Salkım ve özel sektör protokol oluşturulması ile firmada şiddet gören bir kadının ulaşabileceği 7/24 şiddet hattı ve danışma merkezi olarak Mor Salkım tanıtımı yapılmakta ve danışma merkezinde danışan gizlilik esası ile hizmet verilmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitliği sağlanması, kadınların güçlendirilmesi, toplumsal farkındalığın sağlanması hedefli tüm çalışmalara dair Özel sektör toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim, eğitici eğitimleri, kadına yönelik ve aile içi şiddetle mücadele, ayrımcılıkla mücadele kapsamında eğitim çalışmaları düzenler. İlgili alanlarda şirket ihtiyaç analizini belirler ve anket çalışması ile şirket politikaların oluşturulmasına destek sağlar. Kadının güçlenmesi hedefli projeler oluşturulup uygulanmasına danışmanlık hizmeti verir. Şirket bünyesinde ihtiyaca bağlı olarak toplumsal cinsiyet eşitliğini hedef alması sebebiyle kadın, erkek yanı sıra aile çalışmaları da düzenler. Anne baba okulları kapsamında toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde eğitim modülleri hazırlar

Mor Salkım'ın özel sektör işbirliği ile gerçekleştirdiği çalışmaların bazıları:

Yeşim tekstil 'Evde işte eşitlik' projesi kapsamında toplumsal cinsiyet eşitliği temelli dilin cinsiyeti eğitimleri, kreşte anne baba ve çocuklar ile anne baba okulu düzenlenmesi iki yıldır devam etmektedir. Anket uygulamaları gerçekleştirerek şirketin ihtiyaçları belirlenmiş ve raporlama ile aktarımlar yapılmıştır. Şirket ihtiyaç durumunda Mor Salkım danışma merkezine şiddet gören kişi yönlendirme yapmakta ve hizmet almasını sağlamaktadır.

Accor oteller grubu İbis otelde kadının insan hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği, kadına yönelik şiddetle mücadele eğitimleri verilmiş ve UN 'He for She' kampanyası düzenlenmiştir.

Grammer fabrikasında işçilerle gerçekleşen etkinlik ile toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi verilmiştir.

Cargill firmasında üst düzey yöneticilerle toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetle mücadele bilgilendirme çalışması gerçekleştirilmiştir.

Sheraton otel çalışanlarına 'etkili iletişim' eğitimi gerçekleştirilmiştir.

Seğer A.Ş toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddete dair farkındalık eğitimleri ile Mor Salkım kadın danışma merkezi hizmet ve bilgilendirme gerçekleştirilmiştir

Özel kolejlerde gençler yönelik flört şiddeti ve insan hakları temelli eğitimler verilmektedir.

Birçok firmada eğitim, anket çalışmaları ve işbirlikleri devam etmektedir.

MOR SALKIM DERNEK İÇİ EĞİTİMLER

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği; Bursa ili sivil toplum kuruluşları, yerel yönetimler, özel firmalara kadın ve çocuk hakları üzerine birçok eğitim gerçekleştirmesinin yanı sıra dernek gönülleri ve üyelerine de dernek içi eğitimler gerçekleştirmektedir. Dernek üye olacak her kişinin alması zorunlu eğitimler bulunmaktadır.

Eğitmenler kimi zaman dernek içinde olmakta kimi zaman dernek üyeleri ortak masrafları karşılamak üzere farklı uzmanlardan eğitimler alınmaktadır.

Bu eğitimlerden bazıları:

- Toplumsal cinsiyet eşitliği,
- Kadın Hakları
- Şiddetle Nasıl Başa Çıkarız
- Dilin Cinsiyeti

- Feminizm
- İletişim
- Çatışma çözme teknikleri
- Ekip Çalışması
- Gönüllülük ve Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneğinde gönüllü olma

esasları

- Savunuculuk
- Hak temelli sivil örgütlenme
- Şiddet gören kadınlar ve çocuklar ile iletişim
- Ailenin korunması ve kadına karşı şiddetin önlenmesi yerel ve ulusal

mekanizmalar

- Şiddet önleme ulusal ve uluslararası sözleşmeler
- Aşk, evlilik ve boşanma adaptasyonu
- Ayrımcılık ve ayrımcılıkla mücadele
- Şiddetle Mücadelede destek Mekanizmaları

Mor Salkım Eğitim Modülleri

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği uzman eğitmenleri ile sivil toplum, kamu kurum ve özel sektöre ve halka açık eğitim çalışmaları düzenlemektedir.

- Toplumsal cinsiyet eşitliği
- Toplumsal cinsiyet eşitliği eğitici eğitimi
- İnsan hakları bağlamında kadının insan hakları
- Şiddet nedir ve nasıl Başa Çıkarız
- Dilin Cinsiyeti
- Feminizm
- İletişim
- Çatışma çözme teknikleri
- Ekip Çalışması
- Gönüllülük
- Savunuculuk
- Hak temelli sivil örgütlenme
- Şiddet gören kadınlar ve çocuklar ile iletişim
- Ailenin korunması ve kadına karşı şiddetin önlenmesi yerel ve ulusal

mekanizmalar

- Şiddet önleme ulusal ve uluslararası sözleşmeler
- Aşk, evlilik ve boşanma adaptasyonu
- Ayrımcılık ve ayrımcılıkla mücadele
- Çocuklarla İletişim
- Ebeveyn çocuk ilişkisi
- Çocuklara Yönelik Toplumsal Cinsiyet Eşitliği
- Kadın Sağlığı Eğitimi
- Kadın ve cinsellik(6 modül)
- Şiddetle Mücadelede destek Mekanizmaları

- Çocuklarda Cinsel Eğitim, Tuvalet Eğitimi ve Beden Dokunulmazlığı
- Aile içi İletişim
- Biz bize atölyeler
- Barış ve Çocuk
- Anne ve Baba Okulu (6 modül)
- Kadın ve Cinsellik

MOR SALKIM VE ULUSAL KAMU KURUMLARI

Mor Salkım Kadın dayanışma Derneği; şiddet gören kadın ve çocuklarına hayata tutunmaları açısından bir yandan güçlendirecek des tekler verilmekte bir yandan da yerel ve ulusal, uluslararası platformlarda kadın hakları politikaları üreten bir dernektir. Bu bağlamda Türkiye Büyük Millet Meclisi Şiddet Önleme Komisyonu, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna talep edildiği ve gerek görüldüğü zamanlarda raporlar hazırlanıp gönderilmektedir. Türkiye Kadın Hareketinin üyeleri tarafından Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına periyodik dönemlerde ziyaret edilmektedir. Bakanlığa rutin raporlar hazırlanmakta ve paylaşımda bulunmaktadır. Alandaki sorunlar ve yapılması gerekenler hakkında bilgiler paylaşılmaktadır.

MOR SALKIM VE DİLEK AĞACI

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği tasarım ve patenti derneğe ait dilek ağacı ile alanda istatistik veri toplamaktadır. Kadınlar ne ister, Şiddetsiz bir dünya için dilekler ve birçok alanda elde edildi ve kamuoyu ile paylaşıldı. Dilek ağacı, Bursa ilinde 40 mahalle ve 3 büyük alışveriş merkezinde çok sayıda insana ulaşmıştır. Kadınlardan yerel yönetim taleplerini de sorarak yerel yönetimlerle paylaşmıştır. Tüm veri çalışmalarında kadın, erkek, gençler ve çocuklarla çalışmış, verileri bu alanda toplayarak kamuoyuyla paylaşmıştır.

MOR SALKIM KISA FİLM

2015 Mayıs ayı içerisinde destekçiler ile yerelde farkındalık sağlamak ve şiddet gören kadınların Mor Salkım'a daha hızla ulaşabilmesi, bilinirliğin artması için 1.5 dakikalık bir film çekilmiştir ve Filmin lansmanı tüm yerel medya ve Bursa halkı ile paylaşılmıştır.

(https://www.youtube.com/watch?v=U9u_xTIWlz8) linkten izlenebilir.

MOR SALKIM VE MEDYA

Mor Salkım; Yerel görsel ve yazılı medya ile etkili çalışmalar yürütmektedir. Yazılı basında ulusal medyada da haberleri yer almakta ve röportajlar vermektedir. Dernek her yıl geleneksel olarak medya buluşması düzenlemektedir. Yıllık faaliyetlerini ve gelecek yıl hedeflerini aktarmaktadır. Medya'da dilin cinsiyeti üzerine farkındalık çalışmaları yapmaktadır. Bursa ilinin ilk ve tek kadın gazetesinde gazetenin kuruluşundan itibaren köşe yazıları yazmakta ve kadının insan hakları konusunda ilde farkındalık sağlamaktadır. Kadınları her türlü şiddetten korumak, kadına yönelik

DİLEK AĞACI

şiddet ve aile içi şiddeti önlemek ve ortadan kaldırmak, amacıyla farkındalığın medya tarafından benimsenmesi önemlidir ve gereklidir.

Türkiye’de ilk defa gerçekleşen bir çalışmaya medya alanında Mor Salkım imza atmıştır. Türkiye seçim sürecinde yerel televizyon Line Tv ekranlarında sunumunu Burcu Üzümcüler’in gerçekleştirdiği ‘2015 Seçim Mor Salkım Soruyor’ adlı canlı yayın 45 dakika süren program gerçekleştirmiştir. Siyasi kadın adaylarının konuk edildiği kadın, eşitlik ve dezavantajlı gruplar için siyasi parti hedefleri konuşulmuştur. Program Bursa ili ve ulusal düzeyde ilgi görmüştür. Ayrıca BBC Türkçe tarafından çalışma hakkında röportaj yapılmıştır.

2016 yılında bir yıl boyunca ulusal ve yerel ağda izlenen Line tv ekranlarında 35 farklı program ile ‘Farkında mısın?’ adlı tv programını yürütmüştür. Programda İnsan hakları, kadın ve çocuk hakları, dezavantajlı bireylerin sorunları, LGBTİ, cinsel istismar, ensest, taciz, tecavüz ...vb ana konular ele alınmıştır.

MOR SALKIM VE KAMPANYALAR

Derneğe ulaşan kurumlar ile kampanyalar düzenlemiştir.

İtalyan Alfa Pharma firmasının başvurusu ile 3 aylık kampanya düzenlenmiştir. Bu kampanya ile Türkiye’de 200 kuaförde standlar oluşturulup broşürlerin basımı yapılmış ve dağıtılmıştır.

Eker Süt Ürünleri A.Ş. firması 4 yıl boyunca her hafta dayanışma merkezimizden destek alan kadın ve çocuklara süt ürünleri ve kahvaltılık desteğinde bulunmuştur.

Mücevher Exclusive firmasıyla, ünlülerin tasarımlarını gerçekleştirdiği mücevherler nostaljik bir mekanda açık arttırmayla Bursa basınının katılımıyla program gerçekleştirilmiştir. Geceden elde edilen gelir kadın ve çocukların hayatına desteklemiştir.

Grammer firması ile 1 yıl hedeflenen kampanya başlatılmıştır. Çalışan işçilerle ortak bir dayanışma kampanyası oluşturulmuştur.

Şiddetsiz Yaşamı Sigortalıyoruz kampanyası ile Business Sigorta ‘yla yapılan ferdi kaza sigortası destek kampanyası düzenlendi.

SHERATON Otel çalışanlarıyla ihtiyaç kumbarası oluşturularak farkındalık kampanyası düzenledik.

Nar Medya ile Kadın ve Umut sergi kampanyası, Kadın Aktüel Dergisinin organizasyonu ile 55 Kadın sanatçının eserleri satışa çıkarıldı elde edilen gelirle kadın dayanışmasını güçlendirmesi sağlanmıştır.

Yastığında İyilik Saklı kampanyası, Estetik İnternational organizasyonu ile kadına yönelik şiddet ile mücadelede toplum içerisinde farkındalık yaratılarak elde edilen gelir kadının güçlenmesi için harcanmıştır.

CARGİLL firmasıyla kadına yönelik şiddetle mücadeledeki mekanizmalar ve dayanışma merkezinin işleyişi hakkında bilgilendirme yapılarak şirket personeli ile kampanya düzenlendi ve dayanışma merkezi için destek sağlanması devam etmektedir.

COATS İplik Türkiye ile kampanya başlattık. Mor Salkım broşürlerini bastırarak şirketin %51 kadın olması sebebiyle dayanışma merkezimizin tanıtımı yapıldı ve kadınların yönlendirilmesini sağlayacaklar.

Accor Oteller Grubu İBİS Otel ile He For She kampanyası, İBİS Otel personeliyle Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Kadına yönelik şiddetle mücadele, video çekimleriyle farkındalık sağlandı. Aynı yardımda yapılmaktadır.

'Bana Kalbini Ver' kampanyası Özhan Market tarafından Mor Salkım kadın danışma merkezinden hizmet almış şiddet görmüş kadınların güçlenmesi adına Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği işbirliği ve Muradiye Rotary Kulübü, Kadın Ekonomi Platformu ve Algida işbirliği ile kadınlara unlu mamuller ve pastacılık eğitimlerini uzman aşçılardan alınmasını sağlamıştır. Eğitimler sonrasında belgelerini alan kadınların iş yerlerine yerleştirilmesi ve çalışma yaşamına katılması sağlanmıştır.

MOR SALKIM PROJELER

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneğinin projeleri, hibe alarak, yerel yönetim destekleri ve özel sektörle tamamen gönüllülük esası ile yürütülmektedir.

- Avrupa Birliği fonlu 'Bilinçlen Şiddeti Önle'
- Birleşmiş Milletler 'Şiddetsiz bir dünya'
- Yerel Yönetim destekleri ile ' Kadınlar ne ister'
- Yerel Yönetim destekleri ile 'Gelinlik Giydirildi, Çocukluk Sobelendi'
- Avrupa Birliği Delegasyonu Sivil Düşün Destek programı 'Almanya ziyareti'
- Almanya Hessen Entegrasyon Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve Sosyal Bakanlık işbirliği ile 4 yıldır devam eden projemiz devam etmektedir.
- Yeşim Tekstil ile 'Evde İşte Eşitlik' projesine dair protokol imzalanmıştır. Proje çerçevesinde personele şiddetle mücadele hakkında bilgilendirme yapılarak 1100 çalışana anket düzenlendi ve eğitimler verildi. Yaptığımız anket verilerinin sonuçları Yeşim Tekstil yönetimiyle paylaşıldı. Yeşim Tekstil kreşinde çocuklar ve ebeveynleri ayrıca eğitimcileriyle 7 ay süren belgeli eğitimler düzenlendi. Program ikinci aşamada devam etmektedir.

ÖDÜLLER

-FİLMOR Kadın Filmleri Festivali Bursa'da ilk kez ev sahipliğimiz de gerçekleşti. Uluslararası kadın filmleri Bursalılarla buluştu.

MOR SALKIM FARKINDALIK ÇALIŞMALARI

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği çalışma alanları kapsamında farkındalık hedefli her yıl birçok çalışmaya imza atmaktadır. Bu çalışmalarından bazıları; **'Mor İz' adlı her yıl kadın haberlerinden oluşan gazete küpürleri sergisidir. Çocukluğumu Bana Bırak, Herkesin Bir Hikâyesi Var, Kadın ve Cinsellik modülleri, Kadın Sağlığı modülleri, Şiddete El Atıyoruz, Bu Da Mı Şiddet atölyeleri, Kadına Karşı Şiddetle Mücadelede Eşitlik Politikaları, Dilin Cinsiyeti, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e FEMİNİZM, Erkek Diliyle Şiddet**, Şiddete karşı konvoyların oluşturulması, alanda basın açıklamaları, halka açık düzenlenen paneller ve söyleşiler, şiddete karşı dans, Tiyatro Oyunu, Film Festivali, konserler, Basın Açıklamaları ve eylemler gibi büyük hedef kitlelere ulaşacak farkındalık çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Sayısız farkındalık sağlayan çalışmaya imza atmaktadır.

MOR SALKIM ÖDÜLLER

Mor Salkım Kadın dayanışma derneği gerçekleştirdiği çalışmalarla birçok kamu kurumları ve yerel yönetimden ve ortak çalıştığı sivil toplum kuruluşlarından plaket almaya layık görülmüştür.

Ödül statüsünde ise yerel yönetimler, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının oluşturdukları projelerle yarıştığı ve hak kazandığı 3 ayrı ödül kazanmıştır.

SİVİLAY derneğinin her yıl düzenlediği ve ülke çapında ses getiren projelerin ödüllendirildiği çalışmada 'Şiddetsiz Bir dünya' pr ojesi ile ödül hakkı kazanan sivil toplum örgütü olmuştur.

Uludağ üniversitesi akademisyenlerinin oluşturduğu SUBİTED adlı kuruldan dünya ülke gençleri ile gerçekleştirdiği 'Bilinçlen şiddeti önle' adlı proje ile ödüle layık görülmüştür.

2015 yılında Nilüfer Belediyesi tarafından 'En Başarılı Dernek' ödülü hakkını kazanmıştır.

2015 yılında Halkla ilişkiler derneğinin HİÇ ödülleri Türkiye çapında düzenlenmiştir. 37 başvuru projesi içinden 6 kurum ödüle layık görülmüştür. Sivil toplum alanında Türkiye'de tek ödülü 'Kadınlar ne ister' projesi ile Mor Salkım Kadın dayanışma Derneği almıştır.

2016 yılında Nilüfer Belediyesi tarafından 'En Savunucu Dernek' ödülü kazanmıştır.

2016 ve 2018 yılında Sivil Gündem Gazetesi Farkındalık ödülü

2016 yılında ulusal proje başvuruları olan 47 proje içerisinde sivil toplum alanında 'şiddetsiz bir dünya' adlı projesi ile ödül kazanmıştır.
2017 yılında Fark Yaratan Kadınlar 'En İyi STK' ödülü

MOR SALKIM ULUSLARARASI DENEYİMLER

Mor Salkım, Almanya Hessen Entegrasyon ve Uyum Bakanlığı, Almanya Hessen Adalet Bakanlığı ve Violet Kurumu ile yaklaşık 5 yıldır çalışmalar ve projeler yürütmektedir. Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği AB Sivil düşün hibe programından faydalanarak 2013 yılında Almanya Hessen Eyaletine ziyaret düzenlemiştir. Bu ziyaret kapsamında göç ile Almanya'da yaşayan Türk'ler ile beraber göç sorunlarına dair çalıştay ve çeşitli tanıtımlar düzenlemiştir. 18 yaş altı kız sığınma evleri olan Violeta kurumu ile ziyaretler yapmış, Fulda belediyesinde sunumlar gerçekleştirmiştir. 2014 yılında Violeta kurumu Bursa iline ziyaret düzenlemiş ve kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında ilgili kamu kurum, yerel yönetim ziyaretlerini Mor Salkım işbirliği ile gerçekleştirmiştir. Mor Salkım ile kadına yönelik şiddet ve çocuk evlilikleri üzerine çalıştay gerçekleştirmiş ve projenin ilerleyen süreci belirlemiştir. 2016 yılında yürütülen proje kapsamında Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneğinden Burcu Üzümcüler ve İclay Polat bir ay süre ile Almanya Hessen eyaletinde ortaklarla beraber planı oluşturulan çalışma gerçekleştirmiştir.. Proje kapsamında cinsel taciz ve tecavüz, ensest, şiddetle ilgili tüm alanlarda Adalet Bakanlığı, Entegrasyon ve Uyum Bakanlığı, Polis merkezleri ve sivil toplum kuruluşlarını, sığınakları ziyaret edildi, karşılıklı bilgi paylaşımında bulunuldu. "Fulda Üniversitesi'nde Sosyoloji Bölümü'nde Mor Salkım'ın çalışmaları aktarıldı. Frankfurt'ta 2 yılda bir düzenlenen Şiddet Önleme Kongresi'ne katılım sağlandı. Sivil toplum kuruluşlarıyla temaslar gerçekleştirildi. Ülkelerin yasaları ve uygulama süreçleri ile uygulamalar arasında ülkeler arası farklılıklar ortaya konuldu. Almanya ve Türkiye örnek uygulamalar incelendi. Çalışma ziyareti sonunda Violeta kurumu ile işbirlikleri devam emekte ayrıca Solwodi kurumu ile beraber Türkiye zorunlu sebeplerle Türkiye gelen kadınların güçlenme sürecine destek verilmektedir.

KFA-Neuregelung: Positives und drei Kritikpunkte

IHK Hauptgeschäftsführer erläutert Standpunkt vor Vollversammlung

Die türkischen Frauenrechtlerinnen Burcu Üzümcüler (links) und Iclay Polat (Dritte von links) beim Runden Tisch Gewaltschutz im Lauterbacher Kreisbus. Salma Güzük (Zweite von links) stellte die Übersetzung während der Tagung sicher. Foto: privat

„Es geht immer um Macht“

GEWALTSSCHUTZ Türkische Frauenrechtlerinnen bei Runden Tisch

VOGELSBERGKREIS (red). Welches Konzept die Kreisverwaltung zum Gewaltschutz vorsieht, erfahren Burcu Üzümcüler und Iclay Polat, zwei Repräsentantinnen der türkischen Frauenrechtsorganisation „Mor Salkim“, beim „Runden Tisch“ in Lauterbach, der zusammen mit der Arbeitsgruppe „Gewaltprävention“ des Vogelsberger Familienbindnisses tagte.

Dort wurde unter anderem die Neufassung des Gewaltschutzkonzepts vorgestellt. Erster Kreisbeigeordneter Peter Zieliński und die Sprecherin des Handlungsfelds Gewaltprävention, Kreisbeigeordnete Magdalena Pitzer, begrüßten laut Pressemitteilung neben den Gästen aus der Türkei rund 25 Fachleute aus der Region.

Das 2009 erstmals aufgelegte Gewaltschutzkonzept umfasst die Angebote und Maßnahmen der Kreisverwaltung zur Prävention und Intervention. Im Vorwort des Konzepts schreiben Landrat Manfred Görig und Erster Kreisbeigeordneter Peter Zieliński: „Häusliche Gewalt und Gewalt gegen Frauen und Kinder machen einen Großteil der gesellschaftlich auftretenden Gewalt aus. Sie darf nicht hingenommen werden. Gewalt ist kein privates Phänomen. Es gibt eine gesamtgesellschaftliche Verantwortung.“

Vorstellung

Die beiden türkischen Frauenrechtlerinnen ihrerseits sind ihre Organisation „Mor Salkim“ vor. Diese ist in der Stadt und Region Bursa aktiv. Bursa ist einschließlich der gleichnamigen Provinz – der Partnerregion des Landes Hessen – die viertgrößte Stadt der Türkei mit 2,8 Millionen Einwohnern. Sie liegt etwa 100 Kilometer südlich von Istanbul im Westen des Landes. Eingeladen wurden die beiden Frauenrechtlerinnen von der Violeta GmbH, einer

Jugendlicheinrichtung in Schlitz, um während dieser Zeit in Institutionen des Vogelsbergkreises, der Landkreise Fulda und Hersfeld-Rotenburg sowie der Stadt Fulda, bei der AWO Südthür und dem Weissen Ring zu hospitieren.

„Mor Salkim“ arbeitet in Bursa komplett ehrenamtlich mit rund 100 Helfern. Ziel der Organisation ist der Schutz von Frauen und Mädchen vor Gewalt und die Aufklärung der Bevölkerung über Strukturen, die zur Gewalt führen. Der Verein hat eine 24-Stunden-Hotline eingerichtet.

„Erlernte Sache“

„Gewalt ist eine erlernte Sache“, sagte Burcu Üzümcüler nach Information der Kreisverwaltung. Sie erläuterte die deutliche Zustimmung aller am Runden Tisch beteiligten Fachleute aus der Region Vogelsberg/Othessen. Es gehe bei der Vorgehensweise letztlich immer um die Ausübung von Macht, wozu sich die Gesprächsteilnehmer einig. Alle appellierten für eine „Kultur des Neinsagen-Könnens“.

Dem rund 25-köpfigen Fachgremium „Runder Tisch Gewaltschutz“ gehören Vertreterinnen und Vertreter folgender Institutionen an: Kreisverwaltung, Bündnis für Familie, Polizei, Netzwerk gegen Gewalt, Staatsanwaltschaft Gießen, Amtsgericht, Hessisches Sozialministerium, Hessisches Justizministerium, Weisser Ring, Haus am Kirchberg, Diakonisches Werk, Caritasverband, Deutscher Kinderschutzbund, Violeta, SMOG, ProFamilia, Vogelsberger Lebensräume, Jugend- und Drogenberatungsstelle, Schutzambulanz Fulda.

Weitere Informationen gibt es beim Frauen-Forum der Kreisverwaltung unter ☎ 06641/977-2440. E-Mail: fachaerung.vogelsberg@vogelsbergkreis.de.

REGION (ewe). „Ja, aber...“ lautet die Antwort der IHK Gießen-Friedberg auf die Frage nach ihrer Bewertung des von Landesfinanzminister Thomas Schäfer vorgelegten Entwurfs zur Reform des Kommunalen Finanzausgleichs (KFA) in Hessen. Vor der Vollversammlung der IHK, die im „Forum“ der Volksbank Mittelhessen im Schiffenberger Tal nahezu vollständig zusammengekommen war, erläuterte Hauptgeschäftsführer Dr. Matthias Leder auf einer rechtlich nachvollziehbaren und schärfen abgegrenzten Basis.

Auf eine erste Welle der Kritik – auch punktueller Kritik aus den Reihen der IHKS – habe das Land Hessen laut Leder schon im Januar mit Nachbesserungen reagiert. Dessen ungeachtet fordert die IHK-Organisation laut Matthias Leder das Land auf, bei einigen Punkten nochmals genauer hinzuschauen – um neuerliche Klagen gegen das KFA-Gesetz zu vermeiden. Das betreffe besonders die Solidaritätsklausel, die ab 2016 gelten soll. Steuerkräfte Kommunen sollen einen

Matthias Leder

Teil ihrer Einnahmen an den KFA abführen. Diese Abschöpfung widerspricht nicht nur auch Meinung vieler Kommunen, sondern auch der IHKS dem Leistungsprinzip – und dürfte mit der „Nivellierungsabsatz“ bei der Grundsteuer B, ein vom Land festgelegter faktiver Hebesatz, der Kommunen, die darunter liegen, faktisch zu Steuererhöhungen zwingt – und dem zusätzlich eine Erhöhungsdynamik einnewohnt, weil er den „Schutzschirmkommunen“ einen um zehn Prozent über dem Nivellierungsabsatz liegende Quote vorschreibt. Ein drittes Problem sehen die IHKS laut Leder in der vom Hessischen Staatsgerichtshof vorgeschriebenen Ermittlung der Bedarfs der Kommunen. Hier sei das Land bei vielen Ausgabekategorien von falschen Annahmen ausgegangen und damit im Ergebnis laut Leder zu einer „unglücklichen Bezugsgrößenwahl“ gekommen.

Diese Punkte solle sich das Land nochmals genau anschauen, so Leder.

Frühzeitig überlegen

FERIENJOBS Einige Regelungen sind bei Auswahl zu beachten

VOGELSBERGKREIS (red). Die Sommerferien stehen vor der Tür und damit beginnt für viele Jugendliche die Suche nach einem Ferienjob. Frühzeitig und gut überlegt sollten Schüler nach einer solchen Beschäftigung Ausschau halten, empfehlen die Experten für Arbeitschutz beim Regierungspräsidium (RP) Gießen.

Ob ein Schüler eine Ferienarbeit ausüben darf, hängt nicht nur vom Alter oder der Dauer der angestrebten Arbeit ab, sondern auch von den Vorschriften des Jugendarbeitsschutzgesetzes. Die Behörde hat zu diesem Thema einen Flyer veröffentlicht, der auf wichtige Regelungen rund um den Ferienjob hinweist.

„Unabhängig von der Ferienzeit dürfen Kinder ausnahmsweise schon mit 13 Jahren einfache Beschäftigungen wie das Ausstragen von Zeitungen für maximal zwei Stunden täglich ausüben“, erläutert RP-Arbeitschutzexperte Günter Foth. Auch bestimmte Tätigkeiten in privaten Haushalten, landwirtschaftlichen Familienbetrieben oder im Zusammenhang mit Veranstaltungen von Kirchen und Vereinen seien erlaubt. Die Tätigkeit muss jedoch leicht und für Kinder geeignet sein und darf nur in der Zeit von 8 bis 18 Uhr ausgeübt werden.

Bei einem vertraglichen Ferienjob in einem Unternehmen müssen Jugendli-

che mindestens 15 Jahre alt sein. Bei jenen, die zwar schon 15 Jahre alt sind, aber die neue Klausel noch nicht beachtet haben, ist die Ferienarbeit auf vier Wochen im Kalenderjahr begrenzt. Wer 15 Jahre alt, aber noch nicht in der zehnten Klasse ist oder in sie versetzt wurde, für den gilt diese Begrenzung nicht. Für alle Jugendlichen über 15 Jahre gilt hingegen, dass die Arbeitszeit höchstens acht Stunden am Tag und 40 Stunden in der Woche betragen und nicht überschritten werden darf. Sollte es möglich sein, mit Mehrarbeit einen früheren Feierabend zum Beispiel am Freitag herauszuarbeiten, dann sind 8,5 Stunden täglich erlaubt. Gearbeitet werden darf an fünf Tagen in der Woche, im Regelfall aber nicht an Samstagen und Sonntagen. Ausnahmen, beispielsweise in Gaststätten, Krankenhäusern, Bäckereien oder in der Landwirtschaft, sind möglich.

„Verboten sind insbesondere unfallträchtige Tätigkeiten oder das Arbeiten mit gefährlichen Maschinen wie Sägen, Pressen oder Fräsen“, erläutert der Arbeitschutzbeamte Foth. Die Arbeitschutzdezernate des Gießener RP bieten darüber umfangreiche Beratungen an. Ansprechpartner sind Sarah Haueisen ☎ 0641/3030, zu erreichen unter ☎ 0641/3030.

Ertl für Opferarbeit geehrt

VOGELSBERGKREIS (eko). Im Rahmen der Landestagung der Opferhilfeorganisation

„Weisser Ring“, die dieser Tage in Fulda stattfand, wurde der langjährige Außenstellenleiter der Außenstelle Vogelsbergkreis, Wieland Ertl, für sein fünfjähriges ehrenamtliches Engagement in der Opferarbeit ausgezeichnet. Die beiden stellvertretenden Landesvorsitzenden Dr. Patrick Liesching und Ulrich Wacker nahmen die Ehrungen in Vertretung von Horst Cerny wahr. Beide Stellvertreter würdigten das Engagement, mit dem die ansässige 3000 ehrenamtlichen Mitarbeiter des Weissen Ring bundesweit täglich für die Opfer von Straftaten tätig werden. Ertl hatte die Leitung der Außenstelle im Vogelsbergkreis 2010 übernommen und im Jahreswechsel 2015 an Eckhard Kömpf übergeben. Der Geehrte ist aber auch weiterhin in der Opferhilfe aktiv tätig und setzt viele Stunden seiner Freizeit in den Dienst der guten Sache.

Wieland Ertl

Wieland Ertl

Pilgern als Gesundheitsvorsorge

KOOPERATION AOK fördert „Lutherweg“ mit 5000 Euro / Vertragsunterzeichnung im Bildungszentrum der Krankenkasse in Homburg

HOMBURG (lb). Die AOK-Hessen geht mit dem Großprojekt „Luther 1521“ eine gesundheitsfördernde Partnerschaft ein. Gestern besiegelten Holger Lang-Zöllner von der AOK-Hauptabteilung Unternehmenspolitik/Marketing sowie Rudolf Marx und Bernd Rausch vom Verein „Lutherweg in Hessen“ im AOK-Bildungszentrum in Homburg den Kooperationsvertrag, verbunden mit einer Förderung von 5000 Euro.

„Wandern und Pilgern zählen zu den sanften Bewegungsarten; eine schöne Möglichkeit zur Gesundheitsvorsorge“, eröffnete der AOK-Experte im Beisein des ehemaligen stellvertretenden AOK-Vorstandsvorsitzenden Dieter Bock aus Homburg die Stunde zur Unterzeichnung.

Sodann übernahm Rudolf Marx das Wort und spannte den Bogen seines Dankes von „AOK-Wegbereiter“ Die-

ter Bock über den „Lutherweg-Impulsgeber“ Bernd Rausch bis hin zum aktuellen Stand des großen Projektes. Bis Ende des Jahres werde die Ausschilderung des Weges voraussichtlich fertig gestellt, so dass im kommenden Jahr die Installation von Bänken und Ruhepunkten anvisiert werden werde.

„Es hat sich viel gewandelt, und es wird sich weiterhin viel wandern – wir schaffen das“, betonte Marx voller Energie und Elan.

„Man kommt sicherlich anders an, als man weg geht. Unser Weg wird sich Leib und Seele wandern“, unterstrich Rausch angeregten Veränderungen und Ziele.

„Danke für den guten Dialog in allen Belangen“, bedankte sich letztlich Schatzmeister Gerd Beckmann bei den AOK-Vertretern, bevor die Herren zur Tat schritten und den Vertrag unterschrieben.

Rudolf Marx (2.v.l.) besiegelt im Beisein von Gerd Beckmann (links), Dieter Bock und Bernd Rausch (v.l.n.r.) mit AOK-Experte Holger Lang-Zöllner (3.v.l.) die gesundheitsfördernde Partnerschaft. Foto: Buchhammer

MOR SALKIM 7 / 24 ŞİDDET HATTI

MOR SALKIM ŞİDDET HATTI: Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneğinin hizmet verdiği 7/24 kadına şiddete ilişkin hattı günden güne önem kazanmaktadır. Mor Salkım'a kimler ulaştı? Kuruluşundan itibaren 2012-2017 Aralık ayı itibariyle yaşamlarına doğrudan etki edilen danışma merkezi ya da şiddet hattına ulaşılarak desteklenen 4 bin 749 kadın ve 2 bin 374 çocuktur. Kadına yönelik şiddete dair bilgi almak için danışma hattını arayan 16 erkektir. Kadınların 7'si trans, 5'i engelli, 75'i göçmen ve mülteci (İran, Suriye, Romanya, Moldova, Çin, Afganistan, Kazakistan, Türkmenistan). Şiddet hattına ve danışma merkezine hizmet verenler ilgili alanda eğitim almıştır. Bütçe olmamasından hattın ücretinin karşılanmasında zorluk yaşanmakta ve profesyonel ücretli bir ekip bu hatta çalıştırılmadığı gibi hattın görüşmelerden kaynaklı ücretlendirilmesinde de zorluk yaşanmaktadır. Ücretsiz gönüllü çalışma ile 7/24 sistemi ile hat hizmet vermektedir. Mor Salkım Şiddet Hattı neden önemli? Yerel bir örgütlenmenin mücadelesi ve ihtiyaç belirlenmesi ile oluşturulan şiddet hattı Türkiye'nin birçok ilinden arayan kadınlara hizmet vermekte ve farklı illerde destek bekleyen kadınları ilgili kamu kurum ve kadın derneklerine yönlendirmektedir. Yerelde, kadına yönelik şiddetle mücadelede karar mekanizmalarını oluşturan ilgili müdürlükler, kamu kurumları (emniyet, savcılık, baro) ile iletişime geçerek sorunun çözülmesini hızlandırmaktadır. Diğer illerden arayan kadınların ilgili kurumlara ulaşması mekanizmayı hızlandırma adına ilgili mercilerle iletişime geçilmesi içinde destek vermektedir. Gerekli durumlarda Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu ve Alo 183 hattına da yönlendirme yapmaktadır. Şiddet görme durumunda kadının ulaşabileceği bir iletişim hattının olması, kadına bilgi verilmesi, yaşadığı şiddete dair mevcut travma sürecinde dayanışma sağlanması önem taşımaktadır. Kadınlar, kamu kurumuna bağlı bir merkeze gittiklerinde ya da hattı aradıklarında şikâyetlerinden şiddet uygulayanın haberdar olmasına dair tedirginlik yaşamaktadır. Ayrıca danışma merkezine gelmeden bilgilendirme almak isteyenlerde bulunmaktadır. Bağımsız çalışan sivil topluma ait bir kadın danışma merkezine ulaştıklarında kendilerini daha rahat ve desteklenebilir olduklarını düşünmektedirler. (Bu sonuçlara görüşme gerçekleştirilen kadınlar ile ulaşılmıştır)

*Trans Kadın görünürlüğünü sağlamak için verilerde ayrı olarak gösterilmiştir.

* *6284 Sayılı Yasa, gerekse de Türkiye'nin taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi[1], kadına yönelik şiddetle mücadelede devletin 7/24 esasına göre çalışan erişilebilir ve ücretsiz merkezleri açılmasını bir yükümlülük olarak belirledi.

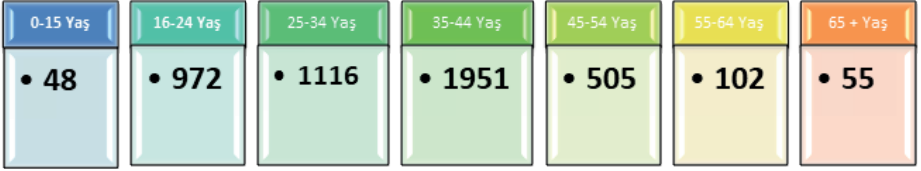
**İstanbul Sözleşmesi'nin 24. Maddesi uyarınca:

"Tarafilar bu Sözleşme kapsamındaki her türlü şiddet hakkında arayanlara tavsiyelerde bulunmak üzere, gizliliğe veya kimlik bilgilerinin açıklanmamasına özen gösterilerek, ülke çapında 24 saat (7/24) hizmet verecek ücretsiz telefon yardım hattı kurmak için gerekli hukuki ve diğer tedbirleri alır."

MOR SALKIM KADIN DAYANIŞMA MERKEZİ

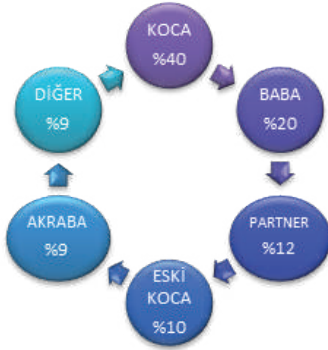
Mor Salkım, merkezi Bursa olan bir dernektir. Türkiye'nin her bölgesinden ve yurt dışından başvuran kadınlara ve çocuklara da destek vermektedir. Mor Salkım'a 4749 Kadın ulaştı.

Başvuranların Yaş Ortalaması

ŞİDDET UYGULAYANLAR

Şiddet uygulayanların neredeyse tamamı kadınların yakının da güvendiği erkeklerdi. Görüşme yapılan kadınların sadece % 9'u tanımadığı veya az tanıdığı erkeklerin şiddetine maruz kaldıklarını ifade ettiler.

ŞİDDET BİÇİMİ

Mor Salkım'a başvuran kadınların en fazla maruz kaldıkları şiddet biçiminin Fiziksel şiddet olduğu görüldü. Kadınların % 22'si psikolojik şiddet adı altında tanımlanan tutum ve davranışlara maruz kaldıklarını paylaştılar. Görüşme yapılan kadınların çoğu ilk anda bildikleri şiddet türlerini ifade ederken görüşme sonrasında cinsel şiddetin yaşandığını da ifade ediyorlar. TCK'da evlilik içi tecavüz suçunun soruşturulması ve yargılanmasının şikayete bağlı olmasının kadınları korumasız bıraktığı gibi uluslararası sözleşmelere de aykırı olduğunun altını çizmeliyiz.

ULUSAL DÜZENLEME

TCK MADDE 102.

(1) Cinsel davranışlarla bir kimsenin vücut dokunulmazlığını ihlâl eden kişi, mağdurun şikâyeti üzerine, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel davranışın sarkıntılık düzeyinde kalması hâlinde iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Fiilin vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, on iki yıldan az olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur. Bu fiilin eşe karşı işlenmesi hâlinde, soruşturma ve kovuşturmanın yapılması mağdurun şikâyetine bağlıdır.

ULUSLARARASI DÜZENLEMELER

İstanbul Sözleşmesi'nin 55/1 Maddesi:

Madde 55 – Nizasız (ex parte) ve re'sen (ex officio) yargılama

"Taraflar Devletler, bu Sözleşme'nin 35, 36, 37, 38 ve 39. maddelerinde tanımlanan suçlarla ilgili soruşturma ve kovuşturmaların, suçun kısmen ya da tamamen kendi topraklarında işlenmiş olması durumunda, mağdurun ifadesine ya da şikâyetine bağlı olmamasını ve mağdurun ifadesini ya da şikâyetini geri çekmesi durumunda dahi devam edebilmesini sağlar"

Madde 36 – Tecavüz dâhil cinsel şiddet

3. Taraflar Devletler, 1. fıkranın hükümlerinin iç hukuk tarafından tanındığı biçimiyle eski veya şimdiki eşlere ya da partnerlere karşı gerçekleştirilen eylemler için de geçerli olmasını sağlamak üzere gereken yasal veya diğer tedbirleri alır."

Madde 18/4 – Koruma ve Destek

"Hizmetlerin sunulması, mağdurun şikâyetinde bulunmasına veya failin aleyhinde tanıklık etmesine bağlı olmayacaktır"

Madde 43/4 - Cezai Suçların Takibi

Taraflar devletlere, evlilik içi tecavüz gibi suçların kovuşturmasının suç mağdurunun bildirmesi üzerine başlatılabileceği koşulluna bağlanmaması için gerekli hukuki ve diğer tedbirleri alma yükümlülüğü getirmiştir.

İstanbul Sözleşmesi psikolojik şiddet, ısrarlı takip, fiziksel şiddet, tecavüz, zorla evlendirme, kadın sünneti, kürtaja zorlama, zorla kısırlaştırma, tecavüz ve taciz dahil cinsel şiddet olmak üzere kadına yönelik şiddetin tüm türlerini içeriyor.

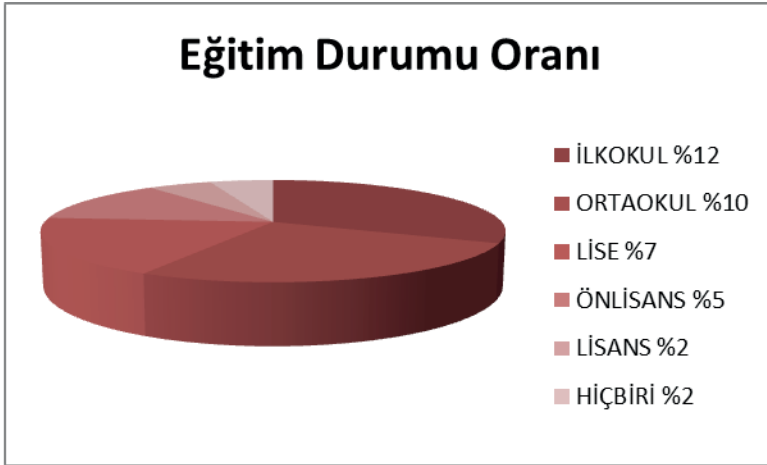
Sözleşme çerçevesinde ev içi şiddet, aynı evde yaşıyor olsun ya da olmasın mevcut ya da eski eş ya da partnerler arasında yaşanan her türlü şiddet edimini içerecek şekilde anlaşılır. Dolayısıyla "aile" olmayı, evlilik birliği içinde bulunmayı ya da aynı evi paylaşıyor ya da paylaşmış bulunmayı gerektirmez. Sözleşmenin getirdiği yükümlülükler o denli önemlidir ki; silahlı çatışma durumlarında bile geçerliliğini korur ve Taraflar Devletlerin bunu garanti altına alması gerekir.

Sözleşmenin getirdiği yükümlülükler öncelikle devlet görevlilerine yönelik. Devlet kendi adına hareket eden görevlilerinin İstanbul Sözleşmesi'nin gereklerini yerine getirmesini sağlamak zorunda.

Ancak devletlerin sorumluluğu bununla sınırlı değil. Aynı zamanda şiddeti gerçekleştiren ister kadının sevgilisi, ister kocası, ister babası, ister patronu olsun, yani kim olursa olsun şiddetin önlenmesi, soruşturulması, cezalandırılması, zararın tazmin edilmesi yükümlölüğu devlete ait. Bu yükümlölüklerin yerine getirilmemesi halinde şiddetin sorumlusu İstanbul Sözleşmesi çerçevesinde devlet olacaktır.

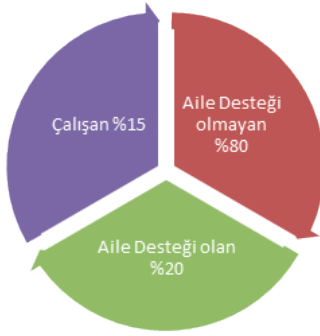
EĞİTİM DURUMU

Mor Salkım'a başvuran kadınların çoğu orta öğrenim kurumlarından mezun kadınlardır. Okuma Yazma bilmeyen ve ev dışına hiç çıkmayan kadınlarda var. Dayanıştığımız kadınlardan %12 si ortaöğretime başvuru,%10 lise başvuru %2 ön lisans başvurusu yaparak eğitim hayatına devam etmeye başlamıştır.

EKONOMİK DURUMU

Başvuran kadınların çocukları ile birlikte evlerinden çıktığı için aile desteği alamıyorlar. Kadınlar çocuklarını bırakmıyor. Kadınların çoğu ekonomik özgürlüğünü eline almamış kadınlar. Başvuran kadınların **%70'i erken yaşta evlilik** yapmış.

VERİLEN DESTEK

Mor Salkım'a başvuran kadınlar ve çocukların deneyimleri kadından yana bir bakış açısıyla ve Şiddetin haklı bir gerekçesi olmadığı ön bilgisiyle dinlenerek kadının sahip olduğu gücü ortaya çıkarmak için kadın dayanışması kurulur. Dayanışma merkezinden başvuran kadın ve çocukla ilk görüşmeyi sosyal çalışmacı yapar. Bu görüşmede, kadınlarla şiddetten uzaklaşmak için ihtiyaç duydukları desteklerin neler olduğu ve bu desteklere nasıl erişebilecekleri paylaşılır. Sosyal çalışmacı, kadın ve çocukların ihtiyaçlarına göre görüşme yapmaya devam eder. Bu görüşmelerde, kadınların şiddetsiz bir hayat kurabilmeleri için hangi adımları ne zaman, nasıl atabileceklerine ya da devlet kurumlarında karşılaştıkları zorlukları nasıl aşabileceklerine sosyal çalışmacı ve kadın birlikte karar verirler. Kadınlar en fazla hukuki ve sosyal desteğe ihtiyaç duydukları için başvurdular. Kadınların şiddetsiz yaşamlarını kurarken güçlendirici destekler ve çalışmalar da yaptık.

GÖRÜŞMELER

Dayanışma merkezine başvuran kadınların %60'ı yüz yüze olarak kendisi ile yapıldı.

GÖÇ/MÜLTECİ

Danışmanlık: 75 (Romanya, Moldova, Çin, Suriye, Afganistan, İran, Kazakistan, Macaristan, Türkmenistan..)

Fiziksel, Ekonomik, Cinsel şiddet çoğunlukla T.C. sorunu sığınak ve yardım desteği alamayırları hakkında taleplerini aldık. Geçici T.C. olan kadınlar sığınaklara alınıyor. Dayanışma merkezine gelen 3 kadın ve 3 çocuk kimlik değişimi yapıldı.

TRANS KADIN BAŞVURUSU

7 Trans kadın başvurdu. 2 trans kadın güçlendirici faaliyette bulunuldu. Bir trans kadına hukuksal destek verildi. Davası devam etmektedir ve kamuoyu oluşturduk. Halen mavi kimlikli trans kadınlar sığınaklara alınmıyor. Bu konuda kamuoyu oluşturmaya devam etmekteyiz. Spod, Siyah Pembe Üçgen, Kırmızı Şemsiye ile çalışmalar yapmaktayız.

MOR SALKIM'A ULAŞMA

Mor Salkım'a Tanıdık arkadaş ile başvuran kadınlar çoğunlukta oldu. Kurum yönlendirmesi ile %35 başvuru aldık.

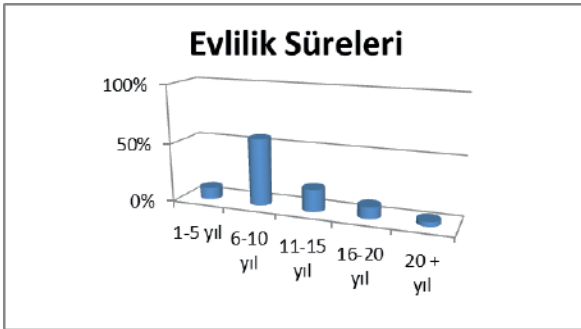
BAŞVURANLARIN DURUMU

Başvuran kadınlar boşandığı ve boşanmak istediği için şiddete uğruyor ve şiddetle mücadele ediyor. Aile desteği alan kadınlar bu şiddet döngüsünden daha az zararlı kurtulabiliyor. Başvuran kadınların %80'i ailesinden destek alamıyor veya 'çocuğunu bırak öyle gelebilirsin' sözüyle çok karşılaşıyorlar. Kadınlar çocuklarını bırakmıyorlar.

EVLİLİK SÜRELERİ

Başvuran Kadınların 57% si 6-10 yıllık evliliği olduğunu uzun süre kadınların şiddet döngüsü içinde yaşadığı ve ses çıkarmadığı görünüyor.

ÇOCUKLARI BAHANE EDEREK KADINA ŞİDDET UYGULUYORLAR

Kadınların babaların çocuklarını ziyaret hakkını kullanırken saldırılara açık hale geldiği örnekler dolayısıyla Sözleşme, ziyaret ve vesayet hakkının düzenlenmesinde yalnızca çocuğun ya da babanın değil şiddete maruz bırakılan kadının haklarının ve güvenliğinin de dikkate alınması gerektiği konusunda son derece açık. Böylece gerek boşanma öncesinde gerekse de boşandıktan sonra baba-çocuk ilişkisinin kadınların güvenliğini tehlikeye düşürüyor.

Çocuğun velayeti ve ziyaret hakları düzenlenirken kadına yönelik şiddet olaylarının dikkate alınmasını sağlayan prosedüre ve velayet ve ziyaret haklarının kullanımı sırasında kadınların ve çocukların güvenliğinin sağlanması için alınan önlemlere ilişkin bilgiler talep ediyoruz. Türkiye’de şiddet nedeniyle evden ayrılan ya da şiddet nedeniyle boşanan kadınların eski ya da şimdiki eşleri tarafından çocukla görüşme sırasında şiddete maruz bırakıldığı, öldürüldüğü örnekler biliyoruz. Bu örnekler İstanbul Sözleşmesine aykırı olarak şiddet uygulayanın çocukla kişisel ilişkilerinin düzenlenmesi sırasında babanın şiddet geçmişinin dikkate alınmadığını ve kadınların ve çocuklarının güvenliğinin sağlanmasının birincil öncelik olarak belirlenmediğini gösteriyor. Başvuran Kadınların %45 Çocuk görüşmesinde şiddete maruz kalıyor. Mahkum olan erkek Kadının tedbiri olduğu halde çocuklarla görüş alabiliyor ve çocuklarda travma oluşuyor. Kadının Koruma tedbiri olmasına rağmen devlet çocuğa görüş veriyor ve kadını şiddet uygulayıcısıyla karşı karşıya getiriyor. Hapiste olan suçlu eş yaralama ile girmiş ve ceza kesinleşmiş kişi hakim isteği ile çocuk görme durumu kabul edilmekte ve çocuklar hapisane ortamına her girişlerinde travma yaşamaktadırlar. Mor Salkım Danışma Merkezinden hizmet alan çocuklarla yapılan psikolog görüşmeleri bu durumu destekler niteliktedir.

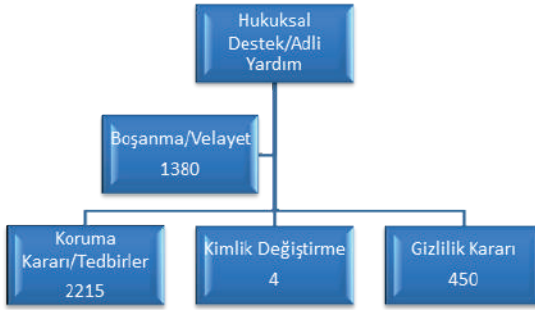
BAŞVURANLARIN

Başvuran 920 kadını sığınağa yönlendirdik ve sığınaktan ayrılıp ev tutan 1680 kadına güçlenmesi için destek verildi. Koruma ve destekleme hizmetleri verilirken ikincil mağduriyet yaratılmamasına ve çocuklar gibi özel ihtiyaç sahiplerinin ihtiyaçlarının gözetilmesine dikkat edilmeli. Şiddete maruz bırakılan kadınların güçlendirilmesi ve ekonomik bağımsızlıklarının kazandırılması da son derece önemli. Ekonomik yoklukların kadınların şiddet ortamından uzaklaşmasının ya da şiddet ortamına tekrar dönmesinin en önemli nedenlerinden biri olduğu biliniyor.

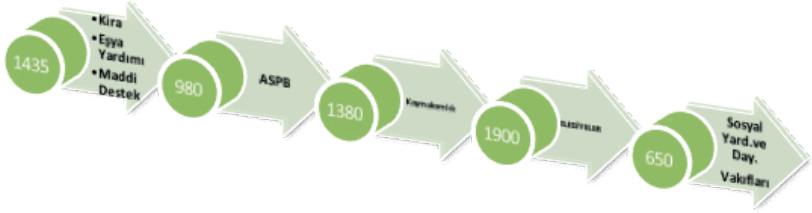
ADLİ DESTEK/HUKUKSAL

Şiddetle mücadele ederken adli yardıma yönlendirdiğimiz ve destek verdiğimiz kadınların; 2215'i koruma ve tedbir kararı, 4'ü kimlik değişimi, 450'i gizlilik kararını aldı.

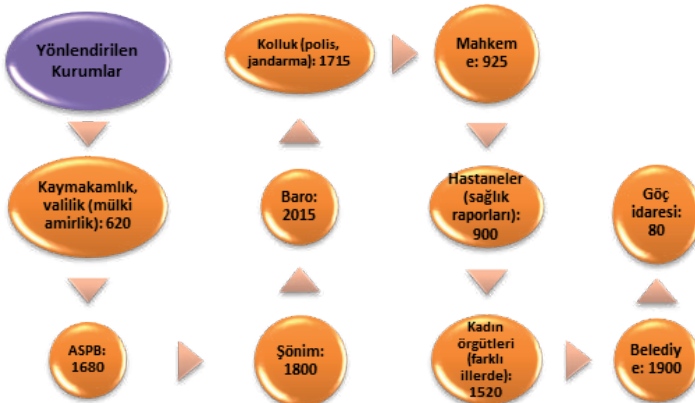
EV

Başvuran kadınların güçlenip ev tutabilmesi için destek mekanizmalarına yönlendirmelerini yaptık.

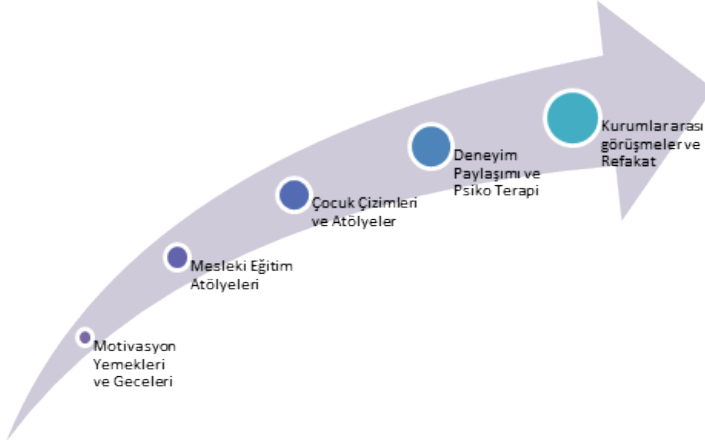

YÖNLENDİRİLEN KURUMLAR

Kadınların ihtiyaç duydukları destekleri vermekle yükümlü olan kurumlara yönlendirmeler yaptık.

GÜÇLENDİRME ETKİNLİKLERİ

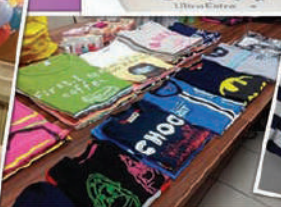
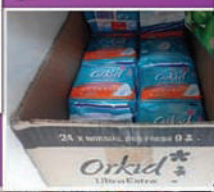
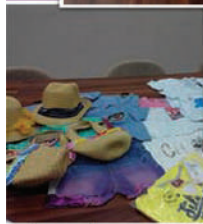

İSTİHDAM VE EKONOMİK GÜÇLENME

Başvuran kadınların %60-65'i işe yerleştirildi ve yaşam standartlarında tek başına çocuklarına bakmak zorunda oldukları için %20 kadın ek iş yapıyorlar. Başvuran %40 kadın ev eksenli çalışıyor. Fason iş, temizlik işi ve evde üretimle geçim yapıyor. Devlet desteği olan çocuk parası sigortalı işte kesildiğinden dolayı sorun yaşıyor.

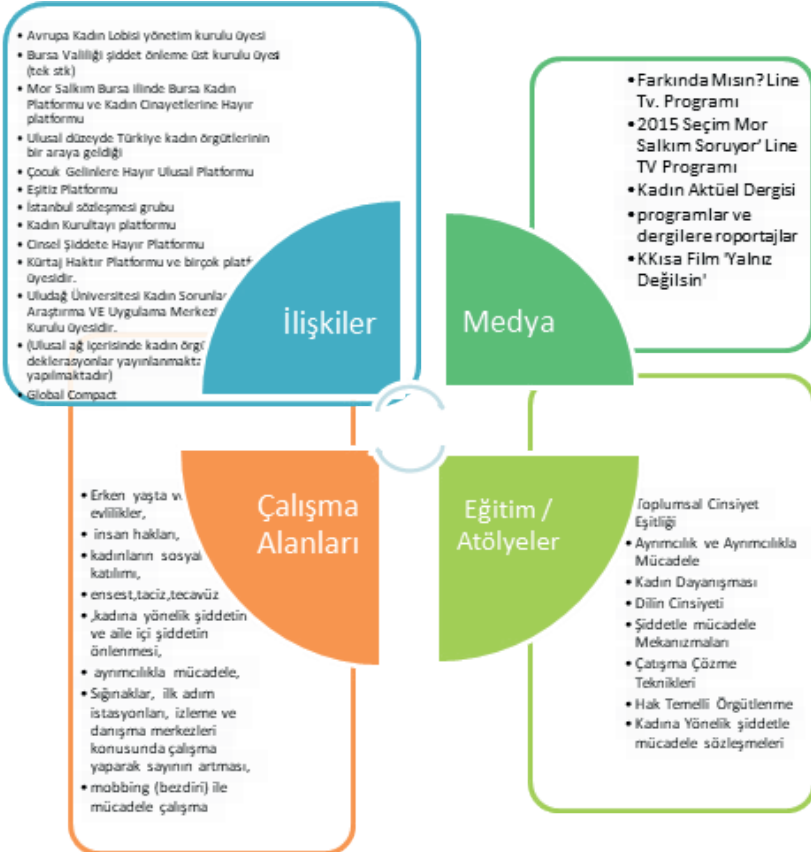

DANIŞMA MERKEZİ

KADIN ÇALIŞMALARI VE DAYANIŞMASI

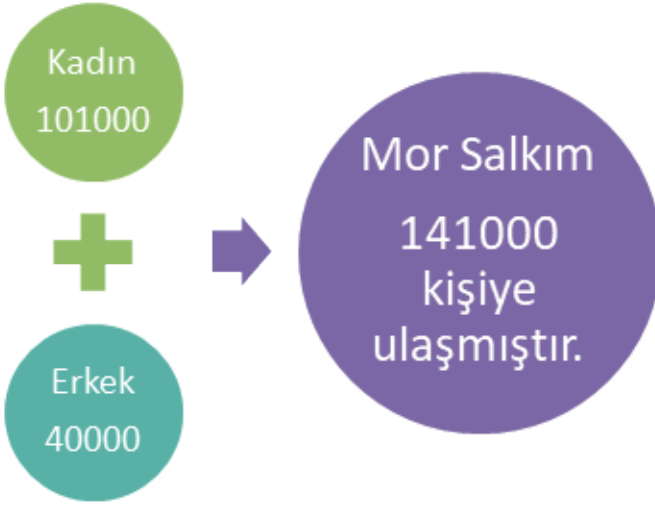
Dayanışan kadınlar, kadın dayanışmasını önemsiyorlar. Birbirleri ve bizlerle olan deneyim paylaşımlarında görünüyor. 12 kadın dayanışmamızda var oldu. Kadınların %30'u kadın çalışmalarında olmayı hedefliyor. Başvuran ve güçlenme sürecinde olan kadınların hiçbiri şiddet yaşadığı yere geri dönmedi. Kadına yönelik şiddetle mücadele etmenin temelinde kadınlar ve erkekler arasında var olan toplumsal cinsiyet eşitsizliğini gidermeye yönelik çalışmalar olmalı. Kapsamlı, çok yönlü, bütüncül ve uzun vadeli olması gereken bu mücadele ancak eşitliği temel alan bir siyasi iradenin varlığı ile mümkün olabilir. Kadın odaklı ve toplumsal cinsiyet perspektifli politika ve uygulamaların yaygınlaştırılması ve kurumların bu mücadelede koordineli çalışması büyük önem taşıyor.

YÖNLENDİRME, BİLGİLENDİRME

Kadın: 101000

Erkek: 40000

HUKUKİ DÜZENLEMELER, UYGULAMALAR VE DENEYİMLERİMİZ

Türkiye’de, Kadın Hareketi’nin mücadelesiyle kadına yönelik şiddeti önlemeye ve şiddet gören kadınları korumaya yönelik olumlu yasal düzenlemeler gerçekleşmesine karşın, yasaların uygulanmasında hala ciddi sorunlarla karşılaşılıyor. Bu sorunların temel kaynaklarının başında ise hükümet yetkililerinin toplumsal cinsiyet eşitsizliğini meşrulaştıran söylem ve eylemleri, yasaların uygulanmasını mümkün kılacak idari yapılanmanın hayata geçirilmemiş olması ve yasa uygulayıcılarının keyfi tutumlarının herhangi bir yaptırımla karşılaşmıyor olması yer alıyor. Türkiye’de kadına yönelik şiddet alanında yürürlükte olan yasaların uygulamasının, kadına yönelik şiddetle mücadelede yetki ve sorumluluğu olan kamu kurumlarının çalışmalarının ve politikalarının değerlendirmesini planlıyoruz. Değerlendirmede referans alınan hukuki düzenlemeler; Avrupa Konseyi Aile İçi Şiddetle ve Kadınlara Yönelik Her Türlü Şiddet ile Mücadele Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi), Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Yok Edilmesi Sözleşmesi (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women- CEDAW), 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun (6284 Sayılı Kanun), 5231 Sayılı Türk Ceza Kanunu (TCK), 4721 Sayılı Medeni Kanun ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunudur. 11 Mayıs 2011 tarihinde İstanbul’da imzaya açılan Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadele Hakkındaki Avrupa Konseyi

Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi), 1 Ağustos 2014 tarihinde yürürlüğe girdi. Özel olarak kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet ve ev içi şiddeti hedef alan ilk Avrupa sözleşmesi olma niteliğini taşıyan Sözleşme, bugüne kadar Türkiye dâhil Avrupa Konseyi üyesi 20 ülke tarafından onaylandı. Türkiye, Sözleşme'yi imzaya açıldığı 11 Mayıs 2011 tarihinde imzaladı, 14 Mart 2012 tarihinde ise onayladı.3 8 Mart 2012 tarihinde ise 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kabul edildi. Kanun, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirleri düzenliyor.

<https://www.morcati.org.tr/attachments/article/428/iyi-uygulamalar.pdf>

Mor Salkım'a başvuran kadınların deneyimi ve yapılan izlemelerde; Türkiye'de karşılaşılan sorunların başında yasaların ve uluslararası sözleşmelerin keyfi şekilde uygulanması, şiddet uygulayan erkeğin yeterli ölçüde ceza almaması, şiddete maruz kalan kadının suçlanması ve şiddetin normalleştirilerek haklı görülmesi, erkek egemen yapının ve toplumsal cinsiyet ayrımcılığının yaygın olması, şiddet önleme çalışmalarına yatırım yapılmaması geliyor. 6284 sayılı yasa uygulama süreçlerinin başlangıcında 'kadının beyanı esastır' ilkesi ile oluşturulmuş ve uygulanmaya başlamıştır. Yasa uygulayıcılarda aksaklıklar oluşmakta ancak bir yandan bu konuda bilinçlendirme ve farkındalık çalışmaları hızla devam etmekte ve uygulayıcılardaki değişime dair süreçlerde değişim fark edilmeye başlamıştır. Ancak özellikle son iki yıl zaman diliminde danışma merkezine gelen kadınların yaşadıkları şiddet ve yasanın uygulanması sürecinde yaşanan aksaklıklar yasanın kadını güçlendirmeden çıkıp kadını şiddete mahkum eden bir hal almaya başladığını ortaya koymaktadır.

6284 kanun çerçevesinde kolluk kuvvetlerinin uygulamasında 'kadının beyanı esastır' yolu izlenerek tedbir ve koruma kararlarının hızlanarak alınması ve şiddetin geçicide olsa önlem alınarak kadının şiddetten kurtulması açısından desteklenmesi gerekirken emniyet güçlerinin yasal uygulama ve zihniyet, bakış açısı ve toplumsal cinsiyet temelli, yasal işlem sürecine bakıyor olmamaları sebebiyle şiddet uygulayan ile kadını bir araya getirme, kadının şiddet ortamına geri gönderme, eş ile barıştırma süreçleri başlamıştır. Türkiye ilgili kanun sürecinden önceki dönemlere geri dönüş yaşamaktadır. Kadınlar sürecin bu şekilde işlemesi sebebiyle kadınlar şiddete maruz kalmaya devam etmekte ya da gerekli önlemler duyarlılıkla alınmadığı için yaşam haklarını kaybetmektedirler. Yasa uygulayıcı kamu personellerinin yasal uygulamalar hakkında bilgilendirilmesi yanı sıra toplumsal cinsiyet eşitliği, insan hakları bağlamında bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Özellikle toplumsal yargılarını yerleşmiş kalıpların, kadına dair toplumdaki yerine dair oluşan genel yargıların şiddeti gerekçelendiren zihniyetine dair kamu personellerinde değişim ve bilinçlendirme yasanın uygulamasını sağlayacaktır.

Yasa uygulayıcılarının ayrıştırıcı, cinsiyetçi dil kullanmaları ve şiddeti gerekçelendirmeye çalışır yaklaşımında bulunmaları toplumdaki şiddeti arttırmakta ve yasal uygulamalarda yasal yaptırım gerektirmeyen açıklıklardan uygulayıcıların bu önyargı ve kalıplar sebebiyle faydalanmalarına bu durumda kadınların ve var ise çocukların şiddete maruz kalma süresinin arttırılmasına sebebiyet vermekte ayrıca şiddetin erkek tarafından uygulanmasının arttırılmasına sebep olmaktadır. 6284 ve uluslararası sözleşmeler kapsamında yeterli sayıda sığınma evinin açılması yerel yönetim uygulamaları ve genelgelerle yaygınlaşsa ve 100.000 nüfus aşan her belediye için zorunlu olsa da yaptırımı bulunmamaktadır. İllerde sığınma evleri yetersizdir.

Faillerin cezasız kalması ve yasal yaptırımların uygulanmaması kadına yönelik şiddetin artmasına yol açmaktadır.

Yasal yaptırımların uygulandığı ve şiddetin gerekçelendirilemeyeceği cezaların uygulanmaya devam edeceği algısının Bakanlığın medya işbirliği ile yansıtılmasının desteklenmesi. Yasal sürecin ve uygulamaların kamuoyu ile paylaşılmasının sağlanması gerekmektedir.

Son yıllarda kadınların maruz kaldığı bilişim, sosyal medyada uygulanan şiddet hızla artmaktadır. Yasal sürecin bu alana dair hızla uygulanmasının sağlanması gerekmektedir. Birçok kadın şiddete maruz kalmakta ve toplumsal ve aile baskısı sebebiyle şiddete dur diyememektedir.

Tüm kamu kurumları, avukat, hâkimlerin kullanacağı dil ve cinsiyet eşitliği eğitimlerinin sivil toplum işbirliği ve konu uzmanları ile verilmesinin sağlanması gereklidir.

Kolluk kuvvetlerince kadın polis merkezine gittiğinde hızla alınan tedbir kararları yerine emniyet personeli aile ile birleştirme yoluna gitmektedir. 6284 kanun öncesinde kamu personel bilinç kazanmadığı eğitim almadığı döneme dönüş hızla artmaktadır. Kamuda memurlarda yoğun değişim olması ve kadına yönelik şiddet önlenmesi kapsamında bilgi sahibi olmaması sürecin kötüye gitmesine her gün kadına şiddet, yaralama ve ölümle sonuçlanmasına sebep olmaktadır. Aile içi şiddete maruz kalan kadın 155 başvuru yaptığında 'eşin ev içindeyken' ararsan konuyla ilgilenebiliriz cevabı sıkça gelmeye başladı. Kadında raporlanabilecek nitelikte darp olmadığı sürece kadın şikâyetinin ilerlemesi ve tedbir alınmasında sorun yaşanmaktadır. 'kadın beyanı esastır' maddesi geçerliliğini yitirir durumdadır. Kadın karakola gittiğinde 'kocasını korkutmak için geldi' şiddet yoktur önyargı yaklaşımının yaygın olması.

Koruyucu tedbir kararlarının süresi kısaltıldı ve yenilenme sürecinde prosedür arttırıldı ve zorlaştırıldı.

Kadına yönelik şiddet, yaralama sebebiyle hapis cezası alan erkeğin denetimli serbestlik ile bırakıldığına dair kadının herhangi bir bilgisi olmamaktadır ve serbest kalan erkek ilk adımda kadına ulaşmaktadır.

Koruma kararlı kadının eşinin çocuklarını görme hakkı verilmesi durumunda görüş zamanında kadın, şiddet uygulayanla bir araya gelmek durumunda kalmaktadır. Erkek çocukları geri getirmeme durumunda kadın çocukları alması için icra yoluna gitmek ve bu hizmet için para ödemek durumundadır. Maddi gücü yoksa çocukları alamamakta ya da çocuklarını alabilmek için erkek ile bir araya gelerek mücadele vermek zorunda kalmaktadır. Genelde şiddet uygulayanlar çocukları görüş zamanında alıp geri vermemekle kadınları tehdit etmekte ve bu durumu uygulamaktadır. Şiddet uygulayanın koruma kararlı kadına ulaşabileceği yöntemlerden en sık görülen bu durumdur. Bu süreçte kadının şiddete maruz kalması ve ölüm durumuna varan sonuçlar olurken çocuklarda ayrı travma yaşamaktadır. Koruma kararı sürecinde erkeğin çocuklarını görme sisteminde yasal yaptırımların güçlendirilmesi ve kadının şiddet uygulayanla yüz yüze getirilmeden çocukların verilmemesi durumunda teslim alınması sağlanmalıdır. Hapiste olan suçlu eş yaralama ile girmiş ve ceza kesinleşmiş kişi hakim isteği ile çocuk görme durumu kabul edilmekte ve çocuklar hapisane ortamına her girişlerinde travma yaşamaktadırlar. Mor Salkım Danışma Merkezinden hizmet alan çocuklarla yapılan psikolog görüşmeleri bu durumu destekler niteliktedir. Çocuğun ölümüne sebebiyet verebilecek baba şiddeti hatta istismar durumunda dahi hapiste babayı görme izni hâkim tarafından verilmiştir. Çocukların istememeleri durumunda dahi hapisaneye görüşe götürülen çocuklar mevcuttur. Bu konuda uygulamalarda hassasiyet getirilmeli ve yasa uygulayıcılarla süreç incelenmelidir.

Koruma kararı alınmış olan kadının mahkemeye gidişleri veya gerekli durumlarda ulaşım ile ilgili emniyet desteği 6284 kanun ile desteklenmektedir. Ancak ağır yaralama almış ve koruma kararı olan kadınların mahkemeye ulaşım sırasında dahi talep ettikleri emniyet hizmeti verilmemekte hatta kadınlara 'biz sizin taksi hizmet görevinizi göremeyiz' üslubu ile yaklaşmaktadır. Ancak kadın danışma merkezimizi ya da şiddet hattımızı aramış ise ve Mor salkım Valilik şiddet önleme üst kurulunda olması sebebiyle üst düzey emniyet görevlileri ile iletişime geçerse sorun çözümlenmektedir. Yoksa kadının ölümüyle oluşabilecek sonuçların yaşanabilmesi aşîkârdır. Denilmektedir.

Farklı illerden Bursa iline gelen kadınlar, sosyal yardımdan faydalanmada zorluk yaşamaktadırlar.

Özellikle sığınma evlerinden ayrılan ve istihdam edilen kadın genellikle eğitim seviyesi ve bulunan işler sebebiyle asgari ücret almaktadır. Çalışma süresi başladığı an itibarıyla sosyal yardımların tamamının kesilmesi kadın ve

çocuklarının güçlenmesini zorlaştırmaktadır. Çocuk sayısına bağlı olarak belirli bir süre (3 ay gibi) kira vb yardımların devam etmesi hem kadının işe adaptasyonu hem de çocukların güçlenmesini hızlandıracaktır.

Kreş hizmeti süresi ile kadınların çalışma saatleri uyum sağlayamamaktadır. Genellikle vasıfsız işlerde çalışan kadınlar 8 saat üzerinde çalıştığından kreş saatlerinden çocuklarını alamamakta ya da kreş saati sonrasında bakımın gerçekleşmesi için ayrı bir bakıcı tutmak ve ödeme yapmak zorundadır. Aile bakanlığına bağlı bu durumu çözebilecek kreş ihtiyaçları şarttır. Sırf bu sebeple iş bulunmasına rağmen işe giremeyen, çocuklarını herhangi bir yere bırakma şansı olmayan kadınlar mevcuttur.

Kadının üstüne herhangi bir borç ya da icra olsa da herhangi bir sebeple üzerine mülk olması durumunda boşanma sürecinde geçici nafaka alamamaktadır. Bursa ilinde devlet desteği alan kadınların birçoğunun destek alma süreci kesilmektedir. İlgili kurumlardan ilde yardımların azaltılma sebebi; Suriyeli göçmenlerin ihtiyaçlarının karşılanması olarak gösterilmektedir.

Kadının çalışması durumunda adli yardım desteğinden faydalanamamaktadır. Ancak genellikle asgari ücret ile çalışan ve çocukları olan kadınların avukat ücretlerini karşılaması imkânsız hale gelmektedir. Düzenlemede değişikliğe ihtiyaç vardır. Örneğin; asgari ücretli çalışan kadınların ve üzerine herhangi gayrimenkul olmayan kişinin adli yardım desteğinden faydalanması gibi.

Kimlik değişimi uygulamaları ilk başladığında kadın kazanılmış haklarının elde etmede zorluk yaşamaktaydı ve bu durum derneğimiz tarafından Bakanlık ile paylaşılmıştı. İlerleyen süreçte uygulamaların etkin hale getirilmesi ile şu an kimlik değişiminde yaşanan zorluklara danışma merkezine gelen vakalarda rastlanmamaktadır.

Evden uzaklaştırma durumunda ortak haneye çilingir ile açtırıp şiddet uygulayan girmesi durumunda, kapının açılması sırasında emniyet çağrılmadıysa (kadın evde yok ve bu ihbarı yapamadıysa) kadın sonrasında müdahale edememektedir.

Sağlık çalışanlarının yasa uygulamasına dair bilinçlendirilmesi ve bilgilendirilmesi gerekmektedir. Doktorların 'düşüm ya da farklı sebeplerle' gelen kadınlara yasa ve haklarına dair bilgi vermesi ve görmemezlikten gelmemesi. Örneğin Bursa ilinde birçok aile sağlığı merkezinden Mor Salkım kadın dayanışma derneği şiddet hattı verilerek kadınların ulaşması sağlanmıştır. Sağlık çalışanlarında duyarlılığın artması gerekmektedir.

İlde özellikle istismar ve şiddet vakaları için raporlama ve ilgilenecek hastane ve merkez belirlenmesi ve kadınların taciz ve tecavüz durumlarında birçok kişiye bilgi vererek aynı travma yaşanması önüne geçilmesi gerekmektedir.

Gizlilik kararı kadın için alındığı durumda (kadın çocukların gizlilik kararı alınmadığında ne olabileceğini bilmediğinden dolayı çocuklara gizlilik kararı talep etmemektedir) çocuklara ait bilgilerden şiddet uygulayan kadının olduğu ile ve yerine ulaşabilmektedir.

Gizlilik kararı alınması durumunda ilgili tüm kamu sistemlerinde gerçekleşmesi gerekmektedir.

Örneğin eczanelerden kadının ilaç alması durumunda aldığı il ve yer sistemde görünmektedir. Gizlilik gerekli şekilde uygulanmadığında kadının bulunduğu il tespit edilebilmektedir.

Kadın bir kez tedbir kararı aldirmek için adli yardımdan ücretsiz destek aldı ise ikinci bir dava olan boşanma sürecinde destek alamamaktadır. Bu sebeple tedbir ve kadın talebi var ise boşanma davası hukukçular tarafından birlikte açılmalı ya da kadının boşanma davası hakkı saklı kalmalıdır. Bu durumun varlığını sosyal çalışmacılar ve hukukçular doğru bilgi vermediğinden kadının boşanma sürecinde tekrar avukata başvurması ve ödeme yapması gerekmektedir. Bu durum ise kadın için imkânsız hale gelmektedir.

Tedbir kararının tekrar alınması için kadına yönelik şiddet eylemi fiili olarak beklenmekte aksi takdirde süreç uzatılmakta ve zorlaştırılmaktadır.

Zorlama hapsi süresi kısaltılmıştır. Cezanın yaptırımı maalesef yok. Çünkü genelde 3 gün ceza verilmektedir ve bu 3 gün süresinde kadının ve var ise çocukları ile ortamdan uzaklaşması gerekmektedir. Çünkü zorlama hapsine maruz kalan şiddet uygulayıcı 3 gün sonrasında şiddet mağdurunun peşini bırakmayacaktır. Yaşanan birçok vaka durumu kanıtlamaktadır.

Zorlama hapsi süresi sırasında bir sonraki adımın ne gibi cezai yaptırımlar getireceğine dair şiddet uygulayan hukukçular ve sosyal çalışmacılar tarafından bilgilendirilmelidir.

Sadece mağdura yönelik değil faile yönelik uygulamalara yönetmeliklerde yer verilmelidir. Şiddet uygulayana dair yasal uygulamaların ve cezai yaptırımların ivedilikle uygulanması şiddet uygulayanlara örnek teşkil edecektir. Ayrıca şiddete dair suçlanan ve cezai yaptırım uygulanan kişilerin mahkeme kararı ile en az 6 ay illerde kurulan merkezlerde sosyal çalışmacılar, psikolog, pedagog ve ilgili uzmanları ile beraber öfke kontrolü, stres yönetimi ve birçok konuda çalışmalar yapılması ve süreçte erkekteki değişimin izlenmesi (Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği ve Hessen Eyalet Adalet Bakanlığı ziyaretinde aktarılan pilot uygulama) Arabuluculuk ve uzlaştırma uygulamalarına aile içi şiddet vakalarının dâhil edilmesi kadının travmatik sürecinin ve etkilerinin artmasına, şiddet uygulayanın

Dünya Yerinden Oynar

Kadınlar Özgür Olsa

Mor Salkım
Kadın Dayanışma Derneği

güçlenmesine ve şiddet uygulama sonrasında cezai yaptırımın azalması şiddet vakalarının günden güne artmasına sebebiyet verecektir.

Bir çok kurumun Kanun'da tanımlanan yetki ve sorumluluklarını çoğu zaman şiddete maruz kalan kadın ve çocukların yararına kullanmadıkları, kanun uygulamasında sıklıkla sorunlar yaşandığı görülüyor. Kadınlar, kolluk güçlerine başvurduklarında yaşadıkları başlıca sorunlar olarak, kolluk güçlerinin hiçbir işlem yapmamaları, kadınlara şikayetçi olmamaları için baskı veya arabuluculuk yapmaları, hakları ile ilgili bilgi aktarmamaları, yargılayıcı ve aşağılayıcı davranmaları aktarılıyor. Kolluk güçlerinin işlem yapmaması bu suçların savcılığa intikal etmemesi ve herhangi adli bir işlemin de başlatılamaması anlamına geliyor. Kanun'un 5. maddesine göre kolluk güçlerinin, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, şiddet uygulayan kişinin müşterek konut, okul, işyeri vb'den uzaklaştırılmasına karar verme yetkisi bulunmasına rağmen, kolluk güçlerinin çoğu zaman Kanun'da tanımlanan yetkilerini kullanmadıkları görülüyor. Kanun'un 8. maddesine göre tedbir kararının ilk defasında altı ay süreye kadar verilebileceği hükmü olmasına rağmen, tedbir kararlarının süresinin giderek kısaldığı, 1 ila 4 ay süreli verilen kararların ise şiddeti önlemekten uzak olduğu görülüyor. Yine Kanun'da yer alan gizlilik kararının verilmesi ve verilen kararın uygulanması konusunda da kadın ve çocukların can güvenliğini tehdit eden ciddi sıkıntılar yaşandığı gözlemleniyor. Türkiye'de yürürlükte olan yasa ve uygulamaları, kadınları ailenin parçası olarak değil birey olarak gören bir yaklaşımla düzenlenmeli. Kadınların güçlendirilmesi, aile içerisindeki haklarının korunması ve şiddetin ortadan kaldırılması için gereken adımlar atılmalı. Keyfi uygulamaları ortadan kaldırmak ve kadınların şiddetten uzaklaşmaya çalışırken maruz kaldığı ayrımcı tutumdan kurtulmak için ulusal ve uluslararası mevzuata aykırı uygulamalarda bulunan kamu görevlilerine yönelik yaptırımlar fiili olarak uygulanmalı, mevzuatın öngördüğü kurumsal yapılar en kısa zamanda oluşturulmalı. Özel olarak kadına yönelik şiddet alanında uzmanlaşmış, gerekli donanımına sahip ve tercihen kadın personelin çalıştığı, 7/24 ücretsiz destek veren, ulusal bir acil yardım hattı kurulması ve bu hattın kadınların şiddetten uzaklaşmasına yönelik diğer destek mekanizmaları ile koordineli çalışabilmesi büyük önem taşıyor.

ULUSAL VE ULUSLAR ARASI POLİTİKALAR

İnsan haklarına ilişkin en temel belge olan BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde doğrudan kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetle mücadeleyi işaret eden bir madde bulunmamakla birlikte;
Madde 1: Bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar.

Madde 2/1: Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir.

Madde 3: Yaşamak, özgürlük ve kişi güvenliği herkesin hakkıdır.

Madde 4: Hiç kimse kölelik veya kulluk altında bulundurulamaz, kölelik ve köle ticareti her türlü biçimde yasaktır. Madde 5: Hiç kimseye işkence yapılamaz, zalimce, insanlık dışı veya onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz ve ceza verilemez.

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE ULUSAL EYLEM PLANI (2016-2020) 14 KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ gibi maddelerin kadına ve kız çocuklarına yönelik şiddetle yakından ilişkili olduğu görülmektedir.¹² Kavram olarak kadına yönelik şiddet, uluslararası toplulukların gündemine “kadının insan hakları” kavramı çerçevesinde girmiştir. BM, 1975-1985 yılları arasında “Kadın On Yılı” ilan etmiş ve bu sü- reşte özellikle uluslararası kadın hareketi etkili olmuştur. Böylece kadına yönelik şiddet konusunda uluslararası norm ve standartlar belirlenmiş, raporlar hazırlanmıştır. Başlangıçta kadına yönelik şiddet sadece aile bağlamında ele alınmıştır. Örneğin, 1975 yılında Meksika’da yapılan Dünya Kadın Konferansı’nda kabul edilen Eylem Planı’nda ailenin ve aile bireylerinin eşitliğinin ve güvenliklerinin temini için eğitim programlarının yapılması tavsiye edilmiş, ancak şiddet konusuna özel bir vurgu yapılmamıştır. Bu Konferansın sivil toplum kuruluşları paralel oturumlarında ise kadına yönelik şiddetin değişik biçimleri dile getirilmiştir. BM bünyesindeki dokuz temel insan hakları sözleşmesinden biri olan ve 1979 yılında BM Genel Kurulu tarafından kabul edilen Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi’nde (CEDAW)¹³, kadına yönelik şiddetle ilgili bir bölüm bulunmamasına karşın; şiddet, Sözleşme’de tanımlanan ayrımcılık kapsamında değerlendirilmektedir. CEDAW Komitesi’nin 12 No’lu Tavsiye Kararı’nda (1989), kadınların şiddetten korunmasının üye devletlerin yükümlülüğünde olduğu belirtilmiş ve ülke raporlarında bu yönde geliştirilen tedbirlerin rapor edilmesi istenmiştir.¹⁴ CEDAW Komitesi’nin 19 No’lu Tavsiye Kararı’nda (1992) ise, kadına yönelik şiddetin cinsiyete dayalı ayrımcılığın bir sonucu olduğu açıkça beyan edilmiş ve şiddetin en önemli sebeplerinden birinin kadına yönelik ayrımcılık olduğu vurgulanmıştır.

¹² İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, (1948), <https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/pdf01/203-208.pdf> (Erişim tarihi 05.09.2015). ¹³ Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi Genel Tavsiye Kararları CEDAW Genel Tavsiyeler No: 24. Kadınlar ve Sağlık, (1999), http://www.ihop.org.tr/index.php?option=com_content&task=view&id=66 (Erişim Tarihi: 20.05.2015). ¹⁴ CEDAW Tavsiye Kararları 12 Sayılı Tavsiye Kararı, (1989), <http://kadininstatusu.aile.gov.tr/kaynak/ulusarasi-belgelerkuruluslar/uluslararası-belgeler> (Erişim tarihi 05.09.2015). ¹⁵ CEDAW Tavsiye Kararları 19 Sayılı Tavsiye Kararı, (1992), <http://kadininstatusu.aile.gov.tr/kaynak/ulusarasi-belgelerkuruluslar/uluslararası-belgeler> (Erişim tarihi 05.09.2015).

15 1980 yılında Kopenhag’da yapılan İkinci Dünya Kadın Konferansı KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE ULUSAL EYLEM PLANI (2016-2020) KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 15 alınmış, kadınların ve çocukların şiddetten korunması için programların geliştirilmesi konusunda çağrı yapılmıştır. Kadına yönelik şiddet konusu en kapsamlı biçimde 1985’te Nairobi’de gerçekleştirilen

Üçüncü Dünya Kadın Konferansı'nda ele alınmıştır. Nairobi, "Geleceğe Yönelik Stratejiler" kapsamında, kadına yönelik şiddetin tüm toplumlarda ortaya çıktığı belirtilmiş ve ev içinde kadına yönelik şiddet, insan ticareti, silahlı çatışmalarda kadının durumu gibi kadına yönelik şiddetin farklı biçimleri üzerinde durulmuştur. Bu dönemde kadına yönelik şiddet, "Kadın On Yılı"nın amaçlarının gerçekleşmesinin önündeki en büyük engel olarak tarif edilmiş ve bu konu ile BM'nin gündeminde olan eşitlik, kalkınma, barış gibi diğer konular arasında bağlantı kurulmaya başlanmıştır. "Geleceğe Yönelik Stratejiler"de önleyici politikaların geliştirilmesi, yasal tedbirlerin alınması, mağdurlara yönelik geniş kapsamlı destek mekanizmalarının kurulması ve bu konuda bilinç artırıcı çalışmaların yapılması için çağrı yapılmıştır. 1993'te Viyana'da gerçekleşen Dünya İnsan Hakları Konferansı ile kadının insan hakları kavramı BM insan hakları belgelerine girmiştir. Kadın hareketinin yoğun çabası ile Viyana İnsan Hakları Bildirgesi'nde kadına yönelik aile içi şiddet ve kadının insan hakları konusunun yer alması, BM Genel Kurulu'nda "Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Bildirgesi"nin kabulü için itici bir güç olmuştur. Söz konusu Bildirge, kadına yönelik şiddet konusunda ilk uluslararası belge olup, aynı konuda ilerleyen dönemde gerçekleştirilecek çalışmalara öncü olmuştur. Bildirge, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için devletlerin alması gereken önlemleri açıklamaktadır.¹⁶ Viyana Konferansının önemli sonuçlarından biri de 1994 yılında İnsan Hakları Komisyonu'nca kadına yönelik şiddetin sebepleri ve sonuçlarını araştırmak üzere özel raportör atanmasıdır. Böylece tüm dünyada kadına yönelik şiddet konusunda derinlemesine inceleme yapacak bir mekanizma kurulmuştur. 16 BM Kadınlara Karşı Şiddetin Tasfiye Edilmesine Dair Bildiri, (1993),

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE ULUSAL EYLEM PLANI (2016-2020)
16 KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1995 yılında Pekin'de düzenlenen Dördüncü Dünya Kadın Konferansı'nda kabul edilen Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu'nda¹⁷, kadına yönelik şiddetin kadınların insan hakları ihlali olduğu benimsenmiştir. Pekin Deklarasyonu, hükümetleri kadının güçlendirilmesi ve ilerlemesi, kadın-erkek eşitliğinin sağlanması ve toplumsal cinsiyet perspektifinin politika ve programlara yerleştirilmesi konularında yükümlü kılmakta ve Eylem Platformu'nun hayata geçirilmesini öngörmektedir. Pekin Eylem Platformu'nda, eşitlik, kalkınma ve barış hedeflerine ulaşılabilmesi için belirlenen, acil tedbir alınması gerekli 12 kritik alandan biri de kadına yönelik şiddetin ortadan kaldırılmasıdır. Pekin Eylem Platformu'nun izlenmesi amacıyla gerçekleştirilen Pekin+5, Pekin+10, Pekin+15 toplantıları sonunda kabul edilen belgelerde, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin bir insan hakları meselesi olduğu ve bunun önlenmesinde devletlerin sorumluluğu bulunduğu vurgulanmıştır. BM Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesinde kabul edilen "2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri"¹⁸ 17 adet sürdürülebilir kalkınma hedefi ve 169 alt başlıktan oluşmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden birisi de "Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak ve kadınların ve kız çocuklarının toplumsal konumlarını güçlendirmek"tir. Kadına yönelik şiddetle mücadele bağlamında söz konusu

hedef; h Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik her türlü ayrımcılığın her yerde sona erdirilmesi, h Kamu alanları ve özel alanlarda, bütün kadınlara ve kız çocuklarına yönelik, kadın ticareti, cinsel ve her türlü istismarı da kapsayan şiddetin her türünün ortadan kaldırılması, h Çocuk evliliği, erken yaşta zorla evlendirilme gibi bütün zararlı uygulamaların ortadan kaldırılması, h Toplumsal cinsiyet eşitliğinin ilerletilmesi ve kadınların ve kız çocuklarının her düzeyde güç- lenmeleri için sağlam politikaların ve yasal olarak uygulanabilir mevzuatların kabul edilmesi ve güçlendirilmesi, alt başlıklarına sahiptir. 17 Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu, (1995),

<https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/pdf01/221-227.pdf> (Erişim: 18.01.2016).<http://kadininstatusu.aile.gov.tr/kaynak/ulusarasi-belgelerkuruluslar/uluslararası-belgeler> (Erişim tarihi 05.09.2015). 18 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (2015), <http://unesco.org.tr/dokumanlar/duyurular/skh.pdf> (Erişim tarihi 05.12.2015).

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE ULUSAL EYLEM PLANI (2016-2020)
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 17 Avrupa Konseyi (AK) tarafından da toplumsal cinsiyet eşitliği, kadının insan haklarının korunması ve geliştirilmesi ile bu bağlamda kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda çalışmalar yürütülmektedir. 1949 yılında kurulan ve temel çalışma alanlarından birini de kadın erkek eşitliğinin sağlanmasına yönelik çalışmaların oluşturduğu Konsey'in, kadına yönelik şiddet konusuna yönelmesinin BM'deki sürece benzer şekilde 1980'li yıllara denk düştüğü görülmektedir. AK Bakanlar Komitesi'nin 1985 tarihli "Aile İçi Şiddet" konulu Tavsiye Kararı, 1988 tarihli "Çocukların ve Genç Kadınların Cinsel İstismarı, Fuhuş ve Pornografiye Sürüklenmesi" konusunda İlke Kararı ve 1990 tarihli "Aile İçi Şiddet Konusunda Sosyal Önlemler" konulu Tavsiye Kararı bu çalışmalara örnek olarak gösterilebilir. 1993 yılında Roma'da düzenlenen ve kadına yönelik şiddet konusunu ele alan "Kadın Erkek Eşitliği" konulu III. Avrupa Bakanlar Konferansı ise AK bünyesinde bu alanda yürütülen çalışmaların farklı bir boyuta taşınmasına önayak olmuştur. 2002 yılına gelindiğinde Bakanlar Komitesi tarafından Kadınların Şiddete Karşı Korunması Konulu Tavsiye Kararı (2002/5)19 kabul edilmiştir. Oldukça geniş kapsamlı olan Karar, kadına yönelik şiddeti önleme ve şiddet mağdurlarını koruma konusunda küresel bir strateji önerisi getirmiştir. Uluslararası düzlemde konuya ilişkin en son gelişme ise AK Bakanlar Komitesi tarafından 7 Nisan 2011 tarihinde Strazburg'da kabul edilen "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi"nin, 11 Mayıs 2011 tarihinde İstanbul'da imzaya açılmış olmasıdır. Sözleşme, kadına yönelik şiddet konusunda bağlayıcılığa sahip ilk ve tek uluslararası sözleşme olması bakımından büyük önem arz etmektedir. Sözleşme'de öngörülen onay yeter sayısı olan 10 ülke tarafından onaylanmasının ardından, Sözleşme 1 Ağustos 2014 tarihinde onaylayan ülkeler bakımından yürürlüğe girmiştir. 20 İstanbul Sözleşmesi ile kadına yönelik her türlü şiddet ve ev içi şiddeti önlemek, kovuşturmak, ortadan kaldırmak, şiddet mağdurlarının korunması amacıyla politika ve tedbirler geliştirmek, 19 Avrupa Konseyi Bakanlar

Komitesi, (2002), “Üye devletlere kadınların şiddete karşı korunmasına ilişkin Tavsiye Kararı Rec(2002)5 ve İzahat Belgesi”, KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE ULUSAL EYLEM PLANI (2016-2020) 18 KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ kadınlara karşı her türlü ayrımcılığı ortadan kaldırmak amacıyla kadın erkek eşitliğini yaygınlaştırmak, bu alanda uluslararası işbirliğini geliştirmek ve kuruluşların kolluk birimleriyle etkili işbirliği yapmalarını desteklemek amaçlanmıştır. İstanbul Sözleşmesi’nin giriş bölümünde; kadın, çocuk, engelli hakları ile insan haklarına ilişkin AK, BM, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) ve diğer uluslararası kuruluşlar tarafından kabul edilen sözleşmeler/kararlar hatırlatılarak; kadınların ve kız çocuklarının toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa erkeklere oranla daha fazla maruz kaldığına, aile içi şiddetin kadınları orantısız olarak etkilediğine ve aynı zamanda erkeklerin de aile içi şiddete maruz kaldığına, aile içerisinde gerçekleşen şiddete tanık olmak da dahil çocukların da aile içi şiddet mağduru olduklarına dikkat çekilmiştir.21 Sözleşme kapsamında, kadına yönelik fiziksel şiddet, ev içi şiddet, tecavüz dahil cinsel şiddet, psikolojik şiddet, ısrarlı takip, zorla evlilikler, zorla kürtaj ve zorla kısırlaştırma ile cinsel taciz kadı- na yönelik şiddet kapsamında ele alınarak tanımlanmıştır. Sözleşme, “kadına yönelik şiddetin önlenmesi” (prevention), “mağdurun korunması” (protection), “şiddet uygulayanın cezalandırılması” (prosecution) ve “konuya ilişkin bütüncül devlet politikalarının geliştirilmesi” (policy) başlıklarından oluşan 4P yaklaşımı ile hazırlanmıştır.

Türkiye’de kadına yönelik şiddetin gündeme gelmesi, uluslararası alandaki gelişmelere de paralel olarak 1980’lerin ortalarına denk düşmektedir. Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmaları, günümüzde ilgili tüm tarafların da destek ve işbirliğini sağlayarak devletin sorumluluğunu üstlendiği bir konu olmuştur. 5.1 Yasal Gelişmeler Kadına yönelik politikalarda yaşanan değişimin en önemli yansıması yasal alanda olmuştur. Anayasa’nın 10 uncu maddesine; 2004 yılında: “Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet bu eşit21 Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi,

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE ULUSAL EYLEM PLANI (2016-2020) KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 19 için yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.” hükmü; 2010 yılında ise ikinci fıkrasının sonuna: “..., bu maksatla alınacak tedbirler, eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.” ibaresi eklenmiştir. Anayasa’nın 90 ıncı maddesine 2004 yılında; “Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası anlaşmalarla ulusal kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi durumunda çıkabilecek ihtilaflarda milletlerarası anlaşma hükümleri esas alınır.” hükmü eklenmiştir. Bu çerçevede CEDAW, İstanbul Sözleşmesi gibi temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleş- meler ulusal düzenlemeler karşısında üstün konuma getirilmiştir. Anayasa’nın yanısıra Medeni Kanun, İş Kanunu ve Türk Ceza Kanunu gibi temel kanunlarda yapılan eşitlikçi reformlarla, Türkiye’de tüm mevzuat, kadın erkek eşitliği ilkesini gözetken ve kadına yönelik şiddete sıfır tolerans tanıyan bir yapıya kavuşturulmuştur. 2005

yılında yürürlüğe giren 5393 sayılı Belediyeler Kanunu ile Büyükşehir Belediyeleri ve nüfusu 50.000'i bini geçen belediyelere kadın ve çocuklar için konukevleri açma görevi verilmiştir. Söz konusu düzenlemede 2012 yılında yapılan değişiklik ile, Büyükşehir Belediyeleri ile nüfusu 100.000'i geçen belediyelerin kadınlar ve çocuklar için konukevleri açması "zorunlu" hale getirilmiştir. Temel kanunların yanı sıra Türkiye'de aile içindeki şiddetin önlenmesi amacını taşıyan ve aile içi şiddet kavramının ilk kez hukuksal bir metinde tanımlanmasını sağlayan yasal düzenleme 1998 tarihli "4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun"dur. Söz konusu Kanun'da 2007 yılında değişikliğe gidilerek, Kanun'un kapsamı genişletilmiş; ayrıca 2008 yılında Kanun'un Uygulama Yönetmeliği yürürlüğe girmiştir. 4320 sayılı Kanun'un uygulamasında duyulan ihtiyaç nedeniyle yeniden ele alınması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda, ilgili kurum ve kuruluşların katkı ve katılımlarıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde yürütülen yoğun çalışmalar sonucunda hazırlanan "6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun"22 20 Mart 2012'de yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kanun, "İstanbul Sözleşmesi" hükümleri de göz önüne alınarak düzenlenmiştir. 6284 sayılı Kanun ile herhangi bir ayırım içermeyecek şekilde şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan 22 6284 sayılı

<http://kadininstatusu.aile.gov.tr/kaynak/ulusarasi-belgelerkuruluslar/uluslararasi-belgeler> (Erişim tarihi 05.09.2015). Kanun için bkz:http://kadininstatusu.aile.gov.tr/data/542a9758369dc31550b3ac56/ailenin_korunmasi_ve_kadina_karsi_siddetin_onlenmesine_dair_kanun.pdf

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE ULUSAL EYLEM PLANI (2016-2020) 20 KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ tüm kadınlar, çocuklar, diğer aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurları Kanun kapsamına dahil edilmiş; fiziksel, cinsel, ekonomik ve psikolojik şiddeti de kapsayacak şekilde "şiddet", "ev içi şiddet" ve "kadına yönelik şiddet" kavramları tanımlanmıştır. Kanun'un Uygulama Yönetmeliği ile Kadın Konukevleri Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Ocak 2013'te yürürlüğe girmiştir. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik ise 17 Mart 2016 tarih ve 29656 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. 2005 yılında Töre ve Namus Cinayetleri ile Kadınlara ve Çocuklara Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Meclis Araştırma Komisyonu kurulmuş; Komisyon Raporunu takiben Temmuz 2006'da "Çocuk ve Kadına Yönelik Şiddet Hareketleri ile Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi için Alınacak Tedbirler" konulu 2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi yayımlanmıştır. Genelge ile kadına yönelik şiddet ve töre/namus cinayetleri konusunda alınacak önlemlere ilişkin öneriler ve bu önerilerin hayata geçirilmesinden sorumlu kurum ve kuruluşlar belirlenmiştir. KSGM ise kadına yönelik şiddet ve töre/namus cinayetleri konusunda koordinatör kurum olarak görevlendirilmiştir. 5.2 Temel Politika ve Programlar Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nun 01.07.2013 tarihli 127. Birleşiminde onaylanan Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018)'nda23 kadının insan haklarının geliştirilmesi, kadının sosyal ve ekonomik

HAYATIMDA NE DEĞİŞTİ?

Cinselleğe bakış açım değişti

Sağlığımın değerini anladım

Çevremi bu konularda bilgilendireceğim

Kadının ne demek olduğunu öğrendim.

Kadın olmanın güzelliğini ve zorluğunu bir defa daha fark ettim.

Kendimi daha iyi hissettirdi

Benzer şeyleri yaşayan insanlarla tanışmak bana rahatlık ve güven verdi

Keşke tüm kadınlara bu eğitim verilebilse ve kadın olmakla başıbaşıyılar.

Üniversiteye giren kadınlar bedenlerini tanıd ve kadın olmakla başbaşı

Arkadaş ortamında cinselleğe ilgili konuları konuşmaya başladım

Cinsellik konusunda toplum tarafından biz kadınlara atfedilen tabuların değersiz olduğunu fark ettim

Hiyen konusunda çok şey öğrendim. Vajinal temizlik ile ilgili dersleri sonra bıkırı bölgesinde ilk defa ağda yaptım. O bölgenin temizliğine çok önem veriyorum

Cinsellik, kadın sağlığı ve kadın hakları... Sadece kadınlara değil herkesi ilgilendiren bambaşka bir dünya.

Var olan ve gerçekliği değişmeyecek olan şeyleri konuşmaktan korkmamam gerektiğini bir defa daha kendime hatırlatmış oldum

Bu eğitimi almam çevremde daha fazla kişiyi bilgilendirmemi sağlayacak

Benim için omuzlarımızı yukları ve altında her gün daha fazla ezdiğimiz baskılardan, tabulardan uzaklaştığımız, beden sağlığımızı illettirimi ve cinselliğimizi öğrendiğimiz bir cennet köşesi.

Bedenimi daha iyi tanıma fırsatı buldum ve sağlığımı korumak için yapmam gerekenleri öğrendim.

Kendi vücudum ve sağlığım hakkında farkındalık kazandım

Ölmediklerini duyduğum her konuyu kadın arkadaşlarımla öğretilenlerden öğrenmedik enoklere zengin kadınlara öğretilen anladım

Bu eğitimden sonra genç bir kadın olduğumu yalnızca diye değil gerçekten olduğuma fark ettim. Eğitime katıldığım için çok mutluyum.

Kendimi daha güzel daha değerli hissediyorum. Teşekkürler Burcu abla :)

Bir kadın olarak hakkıma farkına vardım

Tabuları yıktım

Cinselleğe ilgili korkularımı farkına vardım

Yanlışız evre, hymen, kloris gibi bilmemedim bir çok şey öğrendim

Kendi bedenime dair ne kadar bilmemedim şey olduğunu gördüm

Artık yüksek sesle söylüyorum kadın olduğumu hissettirmek için kendimden başka kimseye ihtiyac duyuyorum

Bu eğitimden sonra kadınlara ve erkeklerle olan tüm ilişkiyi gözden geçirdim

Akademi cinselleğe bakışta herkesin bir şeyler bildiği fark ettim farkı gözde bakar diye kırılıp burun dikti peşinmedikçe öğrendim

Gebelik sürecinin karımı çocuğu ve ekeği ilgilendirdiğini anladım

Yaşadığım yanlışları, bilmediklerimi, bildiğimi bilgileri pekiştirdiğim harika bir süreçti. Herkesin bu eğitimden seçmesini dilerim.

Kadın olduğumu, herkeşin süreçlerde beni nelemin beklediğini biliyorum artık

Bu konuları konuşuyordum ama artık daha da rahatım

Bambaşka bir pencereden bakmayı öğretti Burcu Üzümler bana, bize...

Eğit olmayan bu dünyaya karşı daha dik durabileceğimi, durumam gerektiğini kendime hatırlatmış oldum.

Kendini sevip, değer vermenin aynı zamanda kendi sağlığını dikkat etmekte, kendine bakmakta ve bunları severek yapmaktaki ilişkilili olduğunu fark ettim

Üstüne kafa yormaktan korktuğum konuları öğrendim, aldığım ve başardım

Üniversiteye gelene kadar cinsellik benim için de tabu gibiydi. Özellikle demeye çekiniyordum. Kendimi kadını kadın olduğumu söyleyebiliyorum. Artık gururla Ateşe karşı genç bir kadın olduğumu söyleyebiliyorum.

Cinselliğin, partnerler arasında ne kadar önemli olduğunu farkına vardım. Aşk karın doyurmuyor

Uygun ortamda, uygun kişilerle iç içe olunca insanları kendilerini açabileceğini öğrendim.

olarak güçlendirilmesi ve kadına yönelik her türlü şiddetin önlenmesine ilişkin tespit, değerlendirme ve politikalar “Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum” bölümünde “Aile ve Kadın” başlığı altında yer almıştır. Söz konusu başlık altında durum analizi bölümünde; “246. Kadının güçlendirilmesi bağlamında, kadının işgücüne katılımı ve karar alma süreçlerindeki etkinliği artmış, Anayasa’ya kadına yönelik pozitif ayrımcılık ilkesi dâhil edilmiş, kadına yönelik 23 Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018), (2013),

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE ULUSAL EYLEM PLANI (2016-2020)
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 21 şiddetin önlenmesi amacıyla düzenlemeler yapılmış ve TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu kurulmuştur.

Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi (CEDAW Komitesi), Komite’nin 19 No’lu Genel Tavsiye’sini güncelleyen Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Konusundaki 35 No’lu Genel Tavsiye’yi Temmuz 2017’de kabul etti. CEDAW Komitesi’nin ve diğer uluslararası insan hakları mekanizmalarının çalışmalarını ve ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeylerdeki gelişmeleri dikkate alarak toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, 35 No’lu Genel Tavsiye’de daha da ayrıntılı ele alındı.

35 No’lu Genel Tavsiye, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet konusunda açık bir kavramsal çerçeve sunmaktadır. Toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin yasaklanmasını uluslararası teamül hukukunun bir ilkesi olarak kabul etmektedir. Cinsel ve üreme sağlığı haklarının ihlallerini de toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin biçimleri olarak içermektedir. Kadınlara karşı ayrımcılık içeren tüm hukuki hükümlerin yürürlükten kaldırılmasının öneminin altını çizmektedir. 35 No’lu Genel Tavsiye, devlet dışı aktörlerin toplumsal cinsiyete dayalı şiddetle sonuçlanan eylemleri ve ihmalleriyle ilgili olarak da Devletlerin gereken özen yükümlülüklerini dile getirmektedir.

35 No’lu Genel Tavsiye’nin içeriğinin yaygınlaştırılması amacıyla CEDAW Komitesi tarafından 14 Kasım 2017’de Cenevre’de bir panel tartışma toplantısı düzenlenmiştir.

TÜRKİYE'DE 2017 YILI ŞİDDET VERİLERİ

2017 Yılında;

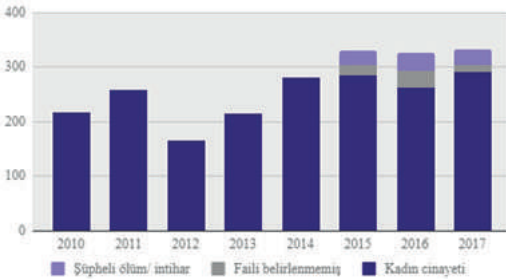
bianet'in yerel ve ulusal gazetelerden, haber sitelerinden ve ajanslardan derlediği haberlere göre, erkekler 2017'de en az 290 kadın, 22 çocuk ve olay sırasında kadınların yanında olan/cinayeti engellemeye çalışan 34 erkeği öldürdü; 101 kadına tecavüz etti; 247 kadını taciz etti; 376 kız çocuğuna cinsel istismarda bulundu; 417 kadını yaraladı.

Bu cinayetlerin yanı sıra;

- * 14 kadın cinayetinde failler hala belirlenemedi.
- * 10 kadın ve 2 kız çocuğu şüpheli bir şekilde ölü bulundu, ölümler henüz aydınlatılmadı.
- * 14 kadının intihar ettiği öne sürüldü.
- * Zorla evlendirilmek isteyen bir kadın intihara teşebbüs etti.

Kadın cinayetinin 16'sı Bursa'da!!! Kadın cinayetlerinde Türkiye'de 4.sırada yer alıyor.

Son 8 yılda erkekler kaç kadın öldürdü?

CİNAYET

Erkekler 2017'de 290 kadın, 22 çocuk ve olay sırasında kadınların yanında olan/cinayeti engellemeye çalışan 34 erkeği öldürdü.

Cinayetlerin yüzde 20'si kadınların yaşadığı ev ya da evinin önünde, yüzde 17'si kamusal alanlarda, herkesin gözü önünde gerçekleşti.

Öldürülen kadınlardan üçü erken yaşta zorla evlendirilmişti. Öldürülen kadınlardan ikisi transtı. Öldürülen iki natrans kadın ise seks işçisiydi.

Öldürülen kadınların yüzde 6'sı göçmen veya mülteci kadınlardı.

Kadınların yüzde 54'ünü partnerleri, yüzde 10'unu eski partnerleri, yüzde 19'u akrabaları, yüzde 4'ünü ise yakınlarının partnerleri öldürdü.

Kadın cinayetlerinin yüzde 55,5'inde ateşli silahlar, yüzde 29'unda kesici aletler kullanıldı.

Cinayetlerin yüzde 5'i çıkartılan koruma tedbir kararlarına rağmen işlendi.

Öldürülen kadınların yüzde 7'si cinayetten önce şikayette bulunmuştu ama ya tedbir kararı çıkartılmamıştı ya da çıkartılan tedbir kararı cinayet tarihinde sona ermişti.

Kadınların yüzde 24'ü boşanmak/ayrılmak istediği için ya da barışma/evlilik teklifini kabul etmediği için öldürüldü. Kadınların yüzde 4'ü ise kızı/annesi/arkadaşının boşanmak/ayrılmak istediği erkeklerce öldürüldü.

Kadın katillerinin yüzde 19'u cinayetin ardından intihar etti ya da intihara teşebbüs etti.

11 kadının katilinin cinayetten önce de suç kaydı bulunuyordu. İki kadın katili, cezaevi yönetiminden izin alarak çıkıp cinayet işledi. Üç kadın katili, cezaevinden kaçarak cinayeti işledi.

Kadın cinayetlerinin gerçekleştiği iller Adana (20), Afyon (3), Ağrı (3), Aksaray (3), Amasya (1), Ankara (5), Antalya (15), Antep (8), Aydın (4), Balıkesir (9), Batman (1), Bolu (3), Burdur (1), Bursa (16), Çorum (1), Denizli (5), Diyarbakır (4), Düzce (2), Edirne (1), Elazığ (2), Eskişehir (2), Giresun (2), Hakkari (1), Hatay (5), Isparta (2), İstanbul (45), İzmir (22), Kars (2), Kastamonu (3), Kayseri (4), Kilis (3), Kocaeli (7), Konya (11), Kütahya (1), Malatya (1), Manisa (8), Maraş (2), Mersin (4), Muğla (4), Muş (4), Ordu (1), Sakarya (3), Samsun (3), Siirt (1), Sinop (1), Sivas (2), Tekirdağ (4), Tokat (4), Trabzon (4), Urfa (11), Uşak (2), Van (3), Yozgat (6), Zonguldak (5).

ÇOCUK CİNAYETLERİ

Erkekler 2017'de şiddet uyguladıkları kadınlara zarar vermek veya öç alma motivasyonu ile 22 çocuğu öldürdü.

Öldürülen çocukların yüzde 53'ünün ebeveynleri boşanma aşamasındaydı.

Çocukların yüzde 68'ini babaları öldürdü.

18 katilden dördü intihar etti, üçü intihara teşebbüs etti.

22 çocuktan 14'ünün anneleri de öldürüldü (11 kadın); üçünün annesi ağır yaralandı.

5 çocuğun ölümünden önce, çocuklara ve/veya annelerine şiddet uygulandığı

resmi mercilere yansımış ancak çocuk ve kadınları korumak için gerekli önlemler alınmamıştı.
Çocukların yüzde 50'si bıçakla öldürüldü.

TECAVÜZ

2017'de medyaya kadınlara yönelik 101 tecavüz vakası yansıdı.
Kadınların yüzde 11'i tecavüz görüntüleriyle ya da rızaları olmadan çekilmiş başka görüntülerle şantaja maruz kaldı. Yüzde 14'ü ise tecavüzün ardından gasp edildi. Tecavüzcülerin yüzde 30'u kadınların tanımadıkları erkekler, yüzde 18'i kadınların partnerleriydi.

Tecavüz olaylarının yüzde 15'i erkeklerin kadınları alıkoyduğu ya da gizlice/zorla girdiği evlerde, yüzde 11'i kamusal alanlarda, yüzde 6'sı işyerlerinde yaşandı. Tecavüze maruz bırakılan kadınların yüzde 13'ü engelli idi. Yüzde 10'u ise turist ya da göçmen kadınlardı.

Tecavüzcülerin yüzde 12'sinin cinsel suçlardan kaydı vardı.
113 tecavüz failinden 14'ünün cinsel suçlardan kaydı vardı.
Tecavüzcülerin yüzde 49'u tutuklandı.

Hukuki süreç haberde yer almadı ya da "aranıyor", "kaçtı", "gözaltında" şeklinde belirtildi: 39

İki kadın tecavüzcüleri öldürdü. Tecavüze maruz kalan bir kadın intihar etti; ailesi tecavüzcüyü öldürdü. İki kadın ve ölen kadının ailesi tutuklandı.

TACİZ

2017'de medyaya kadınlara yönelik 247 taciz vakası yansıdı.
22 kadın toplu taşıma veya takside tacize maruz kaldı. 5 kadın ise kıyafeti bahane edilerek saldırıya uğradı.

Tacizcilerin yüzde 65'i kadınların tanımadıkları erkekler, yüzde 12,5'i kadınların çalışma yaşamından tanıdığı erkeklerdi.

Kadınların yüzde 18'i gözetlemeye maruz kaldı ve/veya rızaları olmadan görüntüleri çekildi. Yüzde 11'i teşhircilik, yüzde 9'u dijital tacize maruz kaldı. Tacizcilerin yüzde 7'sinin cinsel suçlardan suç kaydı vardı. (17 tacizci)
Tacizcilerin sadece yüzde 16'sı tutuklandı.

Bir kadının kocası, evlerine gizlice giren tacizciyi öldürdü ve tutuklandı, tacize maruz kalan eşi adli kontrolle serbest kaldı.

Tacize karşı meşru müdafaada bulunan ve tacizcileri yaralayan 2 kadın gözaltına alındı.

ÇOCUK İSTİSMARI

Erkekler 2017’de en az 376 kız çocuğuna istismarda bulundu. 19 kız çocuğu tecavüz sonucu hamile kaldı.

Kız çocuklarının yüzde 31’ine okul çalışanları, yüzde 12’sine öğretmenleri, yüzde 7’sine akrabaları istismarda bulundu.

Çocuk istismarı olaylarının yüzde 40’ı okul, okul çevresi ve okul servislerinde; yüzde 5,5’i parklarda yaşandı.

Çocuk istismarı olaylarının yüzde 8,5’ini öğretmenleri ortaya çıkardı. Cinsel istismara maruz bırakılan kız çocuklarından 12’si engelli idi.

ŞİDDET – YARALAMA

Erkekler 2017’de en az 417 kadına şiddet uyguladı. Kadınların yüzde 22,5’i ağır yaralandı.

417 kadından 17’si trans kadınlardı.

Kadınların yüzde 48’ine partnerleri, yüzde 10’una erkek akrabaları, yüzde 10’una ise eski partnerleri şiddet uyguladı/yaraladı.

Şiddet – yaralama olaylarının yüzde 32’si kamusal alanlarda, herkesin gözü önünde gerçekleşti.

Erkekler darp ve silahla yaralama dışında, kadının yüzüne kimyasal madde atmak, işkence, kadın içindeyken aracı yakmak gibi yöntemlere başvurdu.

Şiddet – yaralama olaylarının yüzde 5’i koruma tedbir kararlarına rağmen gerçekleşti.

Kadınların yüzde 13’ü ayrılmak/boşanmak istediği ya da evlilik/birliktelik/barışma teklifini reddettiği için şiddete maruz kaldı.

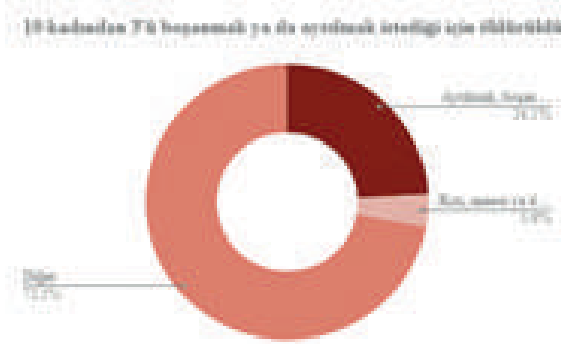
Şiddete maruz kalan kadınlardan dördü erken yaşta zorla evlendirilmişti.

Bir erkek cezaevinden izin alarak çıktı ve “Bu Mersin’de seni ikinci Özgecan vakası yapacağım” dediği karısına işkence yaptı. Bir erkek ise kaçıp, boşanma davası açan karısına saldırdı.

Saldırganların sadece yüzde 11’i tutuklandı. Sayısını belirleyebildiğimiz 397 saldırgandan en az altısının cinayet, cinsel saldırı, yaralama gibi suçlardan suç kaydı bulunuyordu.

12 erkek, şiddet uyguladıkları kadın ya da kadının oğlu tarafından öldürüldü; biri yaralandı. Bu 13 vakada, yedi kadın ve iki erkek tutuklandı. Bir kadın adli kontrol şartıyla bırakıldı, bir trans kadına dava açıldı. Üç vakada meşru müdafaa hakkını

kullanan kadınlar hakkındaki süreç medyaya yansımadı.

**ŞİDDET SUÇDUR VE HAKLI GEREKÇESİ YOKTUR!
YAŞASIN KADIN DAYANIŞMASI!**

Erkekler 2017'de

290

kadını öldürdü

14
kadının intihar ettiği
sine sürüldü

49 cinayet
herkesin
gözünün
önünde
işlendi

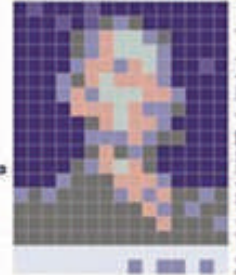
Sokak Adliye çevresi
İşyeri AVM Diğer

10
kadın ve
2 kız çocuğu
süpheyle
sekilde
ölü bulundu

14
kadın
tedbir kararlarına
rağmen öldürüldü
kadın cinayeti
aydınlatılmadı

Katil kim?

Koca
Tacizci
Akraba
Sevgili
Eski koca,
sevgili ya da
nisanlı
Dini nikahlı
koca
Diğer

Kadın ve erkeklerin katıldığı 2017 yılında cinayetlerin dağılımı

17
kadın
başka ülkelerin
vatandasıydı

Suriye Özbekistan
Fas Gürcistan
Irak Afganistan
Mısır Ukrayna

70
kadın
boşanmak istediği,
ayrılmak istediği
ya da barışmayı
reddettiği için
öldürüldü

kadın
boşanmak istediği,
ayrılmak istediği
ya da barışmayı
reddettiği için
öldürüldü

94
kadın
maruz kaldığı
siddet nedeniyle
ağır yaralandı

12
erkek
siddet
uyguladığı
kadın ya da
yakınları
tarafından
öldürüldü

En az

247
kadın
tacize
uğradı

Tacizci kim?

Tanımadıkları
erkekler
İşyerinden
erkekler
Hizmet
veren kişiler
Arkadaşı
olan erkekler
Eğitim ya da
öğretim
elemanları
Mahalleden
erkekler
Diğer

2017'de erkekler
siddet uyguladıkları kadınlara
zarar vermek veya öc alma motivasyonuyla
cocuğu öldürdü

22
cocuğu
öldürdü

15
cocuğun
katili
babasıydı

En az 376 kız çocuğu istismara uğradı

117
kız çocuğuna
ölümlü çalışanları
istismarda
bulundu

19
kız çocuğu
tecavüz sonucu
hamile kaldı

19
kız çocuğu
tecavüz sonucu
hamile kaldı

2017'de kadınlara yönelik

100
tecavüz
vakası
medyaya
yansıtıldı
kadın
Türkiye'ye
göçmen
ya da
turist
olarak
gelmişti

kadın engelliydi

32
cocuk
istismarı
olayını ise
öğretmenler
ortaya
kıkardı

Her kare
bir birey
ya da vakası
temsil ediyor

— ŞİDDET GÖRÜYORSANIZ — BAŞVURABİLECEĞİNİZ KURUMLAR

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği
Beşevler Konak Mah. Seçkin Sok. No:23/1 Nilüfer Dernekler
Yerleşkesi No:20 Nilüfer/BURSA
Tel: 0 224 451 99 20

Mor Salkım Şiddet Hattı
0531 033 88 44

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Kadına Şiddet Hattı
ALO 183

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM)
Yahşibey Mah. Kayabaşı Sok. No:7 Osmangazi/BURSA
7 /27 Tel: 0224 223 03 68

Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu
Aile içi Şiddet Hattı
0212 656 96 96 - 0549 656 96 96

Nilüfer Kadın Danışma ve Dayanışma Merkezi
Beşevler Konak Mah. Konak Meydanı Meydan Apt. No:1
D:3 Nilüfer/BURSA

Jandarma 156
Polis İmdat 155
Mor Salkım Şiddet Hattı
0531 033 88 44

 7/24

<https://www.facebook.com/morsalkimdernegi/>

<https://www.instagram.com/morsalkimkadin/>

<https://twitter.com/MorMorsalkim?lang=tr>

morsalkimdernegi@hotmail.com